

WIAWIA EN WANPORON AKAN.

¹ MAIN Teopiluj, i wiadar tapin kajoi duen meakan, me Iejuj kotin tapiadar, duen a wiawia o kaukawewe karoj. ² Lao lel ran en a peukedala mon a kotin kakalik *on wanporon akan*, me a kotin piladar ren *Nen jaraui*, ³ Me a pil kotin kajanjale *on pein i ieiaj ki kilel melel toto murin* a kalokolok o a pwara *don irail ran paeijok* o kapakaparokeki duen tiak en wein Kot. ⁴ A ni a kotikot re 'rail, a kotin kakaliki *on irail*, ren der kowei jan Ierujalem, a ren auiaui, inau en Jam lao pwaidar, me komail rona jan ia er. ⁵ Pwe Ioanej wia paptaij ki pil, a komail pan paptaij kila *Nen jaraui* ni eu ran me koren. ⁶ Irail lao pokon penaer, rap kalelapok re a potoan *on: Main, anjau wet* re pan kotin kapure *don Ijrael wei o?* ⁷ A kotin majani *on irail: Menda re omail, en aja anjau de* auer, me Jam okila nan *pein a manaman?* ⁸ A komail pan ale manaman en *Nen jaraui*, me pan di po omail; komail ap pan ai jaunkadeda kan nan Ierujalem, o Iudää pon o Jamaria, o lel won irepan jappa. ⁹ A lao majanier mepukat, ap peukedalar ni ar kankakil, pali en dapok pali idandalar i jan mon maj arail. ¹⁰ Ni ar kilekilan nanlan, ni anjaun a kotidala, kilan, ol riamen mi nan likau pwetepwet, kotikot re 'rail. ¹¹ Me pil majani: Ol en Kalilää komail, da me komail jarakidan nanlan? Iei Iejuj, me peukedala nanlan jan komail, a pan kotin puredo, duen komail udialer a kotidalar.

12 Irail ap purelan Ierujalem jan dol o, me ad a Oliwe, me koren ion Ierujalem; a doo jan al en japat pot. **13** Irail lao kotilon on, ap kotidan nan pera poa, waja re kin kotikoteta, irail karoj: Petruj, o Ioanej, o Iakopuj, o Andreaj, o Pilipuj, o Tomaj, o Partolomäuj, o Matäuj, o Iakopuj nain Alpäuj, o Jimon Jelotej, o Iudaj ri en Iakopuj. **14** Mepukat karoj wiaki eu podidi on kapakap, li akai pil ian irail, o pil Maria in en Iejuj o ri a ol akan. **15** Ni ran oko Petruj ap uda nan pun en jaulan kan majani (irail me impan epukiriek): **16** Ri ai kan, kijin likau en punala, me Nen jaraui kalokaia ki Dawid maj o iran Iudaj, me karedo, me jaikidi Iejuj oko. **17** Pwe a pil wadawad on kitail, er o aleer pwaij a dodok wet. **18** Nan ol men et pwaine kidar pwain en a japun jap eu, a ni a dikaudi, ap lop pajan o kananan kaped a ap poie jan. **19** Toun Ierujalem karoj ajada met. Ari, jap o adanekila akeldama ni pein arail lokaia; iet wewe: Jap en nta. **20** Pwe a intinidier nan puk en pjalm: Im a en lijelipinala o jolar, me pan kaujon lole, a amen me pan ale a koa. **21** Ari, amen jan ren ol akan, me poden ian kitail er, ni anjau me Kaun Iejuj kotikot re atail, **22** Jan ni muein papтай en Ioanej kokodo lel ni ran o, me a kotin peukada jan kitail er, pan ian kitail wiala jaunkadede en a kotin iajada. **23** Irail ari kileledi riamen: Iojep iei Parjapaj, me pil ad a Iojtoj o Matiaj. **24** Irail ap kapakap majani: Main, ir me kotin mani monion en amen amen, re kotin kajanaleda, ij me re kotin pilada ren me riamen et, **25** Pwe i en ale pwaij a dodok wet o koa en wanporon, me Iudaj pupe jan, pwen kolam deu a.

26 Irail ap kadoropwada. A doropwa ko on Matiaj; i ari ian wadawad on wanporon ekamen oko.

2

1 RAN en pentikoj lao leler, irail karoj kot pena waja ta kij. **2** A madan *nil* laud eu likamata *nil* en melimel peidido jan nanlan o kadirela im o waja, re kot pena ia. **3** A lo jiraneran akai likamata kijiniae pwarado jokedi pon amen amen. **4** Irail karoj ap dire kila Nen jaraui ap pikikidi padaki wei ni lokaia toror, duen Nen kotin kamajan irail ada. **5** Men Juj, ol lelapok ko jan nan wei karoj pan *lan* kaikairu Ierujalem. **6** Irail lao roner duen mepukat karoj, ap pokon penaer o puriamui kila, aki amen amen roner udan a lokaia. **7** Irail karoj poneponeki o puriamuiki indada: Kilan, kaidin mepukat karoj men Kalilää, me kin padapadak? **8** A daduen, kit kin ron irail amen amen ni udan *nil* atail? **9** Men Partien, men Medien, men Elam, o toun Mejopotamien, o Iudää, o Kapadojien, o Pontuj, o Ajien, **10** O Prikien, o Pampilien, o Äkipten, o liman Lipien; jalon Kirene, o men Rom, me mi waja et, karoj Juj oko o Projelit oko, **11** Men Kreta o men Arapien, iaduen kitail kin ron kin irail udan *nil* atail ar katitiki manaman en Kot akan? **12** Irail karoj ari pinidar o ponepondar, indada nan pun arail: Dakot met? **13** Akai lalaue indada: Irail dire kila wain kap. **14** A Petruj ianaki ekamen oko ap kotida, kapitie laudedea majani on irail: Ol en Iudää kan o komail karoj, me kaujon Ierujalem, komail en aja duen met, o komail ron maj ai padak! **15** Pwe mepukat kaidin jakaular, duen omal kiki on, pwe apton auer kajilu en ran

wet; ¹⁶ Pwe iei mepukat, me lolok ren jaukop Ioel: ¹⁷ Kot kotin majanier: Ieteten me pan wiaui ni imwilan ran akan: I pan kamoredi *Nen* i pon uduk karoj. Noumail ol o li akan ap pan deideikop, o noumail manakap akan pan kilekilan kaudial akan, o noumail di ma kan pan auramenda; ¹⁸ A ni ran oko I pil pan kamoredi *Nen* i pon ai ladu o lidu kan, rap pan deideikop. ¹⁹ O I pan kapwareda manaman akai nanlan pali poa, o kilel akai nin jappa pali pa: Nta, o kijiniai, o adiniai; ²⁰ A katipin pan wukila rotorotala, a jaunipon pan wiala nta mon ran lapalap o linan en Kaun o pan pwarado. ²¹ O a pan wiaui ma meamen likwir on mar en Kaun o, a pan dorela. ²² Ari ol en Ijrael, komail ron kajoi pot et: Iejuj men Najaret Ol amen, me Kot kotin kilele kidar nan pun omail dodok kelail akan o manaman akan, o kilel akan, me Kot kotin wiaki i nan pun omail, duen me komail pein aja; ²³ I lao panalar duen kupur en Kot erpit, komail ap jaikikidi pa en me japun kan, ap pajuredi on ni lopu o kamatalar. ²⁴ I me Kot kotin kaiajadar, ni a kotin lapwada jal en a matala, pwe a iota kak on, en kolekol i. ²⁵ Pwe Dawid majanier duen i: I ninar Kaun o potopot mo i; pwe a kotikot ni pali maun i, pwe i ender mokid. ²⁶ I me monion i peren kida, o lo i popoleki; pil uduk ai pan kamoledi ni kaporopor. ²⁷ Pwe re iota pan kotin likidmaliela *nen* i nan wajan mela pil iota kotin mueid on, me japwilim ar Jaraui o pan mor pajan. ²⁸ Re kotin kajanjale on ia er al en maur akan; re pan kotin kadir kin ia la popol mon jilan ar. ²⁹ Ri ai kan mueid on ia, en aima padaki on komail

duen jam atail Dawid, me pil matalar o jaredier, o japwilim a joujou mi re atail lao lel ran wet. ³⁰ A jaukop amen, ap mani, me Kot kotin kaula inauki on i, me kijan wa men pan kaipokedi pon mol a. ³¹ Ari, ni a mamani duen en Iejuj a iajada, ap kotin majani, me a jota likidmalielar nan wajan mela, o pil uduk a jota mor pajan. ³² I Iejuj, me Kot kotin kaiajadar, kit karoj jaunkadeda en mepukat. ³³ A lao japwilekidar pali maun en Kot, a kotin aleer jan ren Jam, en kapwaiada inau duen Nen jaraui, ap kotin kamoredi, me komail kin udial o roneron. ³⁴ Pwe kardin Dawid, me kotidala nanlan kan, a pein i kotin majani: Kaun o kotin majani on ai Kaun: Mondi ni pali maun i! ³⁵ I lao wiaki om imwintiti utipan nä om akan. ³⁶ Ari, men Ijrael karoj en aja melel, me Kot kotin kajapwilada i, en Kaun o Krijtuj i Iejuj me komail kalopuelar. ³⁷ Irail lao ronadar met, ap lel on nan monion arail, re ap indai on Petruj o wanporon tei kan: Ri at oko, da me jen wiada? ³⁸ Petruj ap majani on irail: Komail kalula, o amen amen en paptaij on ni mar en Iejuj Krijtuj, pwe dip omail akan en lapwada. A komail pan tunole Nen jaraui. ³⁹ Pwe nan inau wet on komail o noumail jeri kan, o on irail karoj men ilawei, me Kaun, atail Kot, pan kotin molipe. ⁴⁰ O pil jon en majan toto, me a kadede on irail, o panaui kin irail, majani: Komail en dorela pein komail jan nan di juew wet! ⁴¹ Irail me duki on a majan ap paptaijela; ari, ni ran o aramaj impan jilekid me jaulanalar. ⁴² Irail dadaurata padak en wanporon akan, o ar minimin pena, o kamadip jaraui, o kapakap akan. ⁴³ Lomwi

ap kipadi aramaj karoj o manaman o kilel akan toto wiauier ren wanporon akan. ⁴⁴ O karoj me pojona, kin pokopokon o aneki pena kapwa takij. ⁴⁵ O netikila ar kapwa kan o nene *on* irail karoj, duen ar jamama amen amen. ⁴⁶ Irail ari kaukaule wia minimin eu nan im en kaudok o, o pilitiki pena prot nan im ar akan, o re manamana ni popol, o lolepot pena, ⁴⁷ Kapikapina Kot o konekon ren aramaj karoj. A Kaun o kotiki *on* momodijou, me dorela kan ni ran karoj.

3

¹ A PETRUJ o Ioanej wiaki eu kotidalan nan im en kaudok ni auer en kapakap, auer kaduau. ² A ol amen me tikida nä a danidan, me kin wijikedo pwiledi liman wanim en im en kaudok, me ad a linan, ni ran karoj, pwen wia poekipoeki ren me kin kolon *on* nan im en kaudok. ³ A lao kilaner Petruj i Ioanej, ni ara pan kotilon *on* nan im en kaudok, ap poeki, pwen ale meakot. ⁴ A Petruj i Ioanej majani i, ap majani *on*: Jaradan kit! ⁵ I ari jaradan ira, kajikajiki, me a pan tunole meakot re 'ra. ⁶ Petruj ap kotin majani: Jota ai jilper de kold, a meakot mi re i, me i pan ki *on* uk: Ukida mar en Iejuj Krijtuj en Najaret o alu! ⁷ I ari koledi pa a maun o kauada i, a nä a o tikil en nä ap madan kelailadar. ⁸ Ap lujada o alu ian ira lan nan im en kaudok, majimajiok jili, kapikapina Kot. ⁹ O aramaj karoj kilan a alialu jili o kapikapina Kot. ¹⁰ A irail aja, me i, me kin poekipoeki liman wanim linan en im en kaudok, irail pinkidar o poneponeki duen me wiaui *on* i er. ¹¹ A ni a ian Petruj, o Ioanej, aramaj karoj puriamuiki, ap tan

penan irail nan palank, me ad a palank en Jalomo. ¹² Petruj lao majani mepukat, ap kotin majani on pokon o: Ol en Ijrael, da me komail puriamui kila met? De da me komail kilekilan kin kit, likamata kit me kakelada i ni pein at kel de lelapok? ¹³ Kot en Apraam, o Ijaak, o Iakop, Kot en jam atail akan kalinanada japwilim a ladu Iejuj, me komail panala o likidmaliela ren Pilatuj ni a kileledier, me a pan lapwada i. ¹⁴ A komail likidmaliela me Jaraui o, o me Pun, ap poeki lolap amen, en lapwa don komail. ¹⁵ A komail kamatalar tapin maur, me Kot kotin kaiajadar jan ren me melar akan, kit kin jaunkadede en mepukat. ¹⁶ Aki pojond mar a, mar a ap kakelada men et, me komail kin kilan o aja, o a pojond kare on i kelail melel wet mo omail karoj. ¹⁷ Ari ri ai kan, i ajaer, me omail jaja, me komail wiaki met, pil dueta omail jaumaj akan. ¹⁸ A ni mepukat Kot kotin kapwaiadar, me a kotin majanier ren jaukop akan karoj, me Krijtuj pan kalokolok. ¹⁹ Komail ari kalula o wukila, pwe dip omail akan en joredi jan, pwe muein kamaur en pwaida jan wajailen Kaun o. ²⁰ A lao kotin poronedo, me loki on komail er: Iejuj Krijtuj, ²¹ Me pan kotikot nanlan lao lel anjau, me meakaroj pan punala, duen me Kot kotin majanier ren japwilim a jaukop jaraui kan jan maj kokodo. ²² Pwe pil Mojej kotin majanier: Kaun omail Kot pan kaipwi on komail Jaukop amen, ipwin ri omail akan dueta nai, i me komail en rona jan meakaroj, me a pan kotin majani on komail. ²³ A iet me pan wiaui: Aramaj karoj, me kan peiki on jaukop o, pan kajapokela jan ren aramaj. ²⁴ A jaukop

karoj irerokedo jan Jamuel, karoj me padapadak pil kokoper duen ran pukat. ²⁵ Komail japwilim en jaukop akan o en inau, me Kot kotin wiai on jam atail akan ni a kotin majani on Apraam: Kainok karoj nan jappa pan paieki amen kadaudok om. ²⁶ Kot kotin porone don komail japwilim a ladu maj ni a kotin molipe i; pwen kapaia kida komail, en kawuki jan komail kuroj dip omail akan.

4

¹ A NI ara padapadaki *on* aramaj akan, jamero kan, o jaumaj en im en kaudok, o jadujär akai, ap pokon *don* ira; ² Pwe re makaraki ara kawewe *on* aramaj akan o ar padapadaki, me Iejuj pan kotin kaiajada me melar akan. ³ Irail ap kol ira di o kila ira nan imaten lao manda, pwe a waja ponier. ⁴ A me toto, me *ian* ronadar majan o, pojonalr; ari, toto en ol akan impan limekid. ⁵ A mandan ran o jaumaj, o monjap, o jaunkawewe kan pokon pene nan Ierujalem. ⁶ A jamero lapalap Anaj, o Kaipaj, o Ioanej, o Alekjander, o karoj, me kijan kainok en jamero lapalap, ⁷ Irail pwiliki ira di nan pun arail, ap kainoma re 'ra: Ni kel en ij, de ni mar en ij, me komail wiaki met? ⁸ Petruj me dir en Nen jaraui ap majani *on* irail: Main ko, jaumaj en wei o monjap en Ijrael komail, ⁹ Ma je pan pakadeikada, o komail kainoma re at ran wet, pweki dok mau *on* aramaj jomau men, o da me a kelaile kida, ¹⁰ Komail o aramaj en Ijrael karoj en mani, me mar en Iejuj Krijtuj men Najaret, me komail kalopuelar, me Kot kotin kaiajadar jan ren me melar akan, nan i eta, me men et uki o kelail kidar. ¹¹ I takai o, me lokidokila ren komail jauje

kan, me id wiala takai en pukakaim. ¹² O jota amen, me maur mi re a, pwe pil jota eu mar pan lan, me pakadara don aramaj, me kitail pan maur kida. ¹³ A ni ar kilekilaner en Petruj i Ioanej ara pereperen o jo majak, rap puriamui kila, pwe re ajaer, me ira aramaj mal me jota ian jkul, o jota non audaud, rap ajaer, me ira ianer Iejuj. ¹⁴ A ni ar kilaner aramaj o, me kelailadar, uda imp ara, rap jajalar lokaia. ¹⁵ Irail lao kadar ira jan nan kapun, re ap kapukapun pena indada: ¹⁶ Da me kitail en wiai on aramaj pukat, pwe toun Ierujalem ajaer, me ira wiadar kilel janjal eu, a kitail jota kak kalikama. ¹⁷ A pwe ede lolok jili nan pun en aramaj akan, kitail en padik inapwi ira di, me ira de padaki on aramaj amen ni mar wet. ¹⁸ Irail lao eker ira do re ap inapwiedi me ira der pan padaki de kawewe ni mar en Iejuj. ¹⁹ A Petruj o Ioanej jaben majani on irail: Iaduen, me pun pan kupur en Kot, jen pwili jan komail mon Kot? Pein komail kajaui! ²⁰ Pwe je jo kak jo katitiki, me je kilaner o ronadar. ²¹ Irail ap kainapwi ira di kalaudela, re ap kadar ira la, pwe jota me re diaradar, me ira en kamekameki, pweki aramaj akan, pwe karoj, kapina Kot, duen me wiauier. ²² Pwe aramaj o, me manaman en kakelada wiaui on, daulier jaunpar paeijok. ²³ Ira lao lapwadar, ap kola ren ian ara ko, kaireki meakan, me jamero lapalap o jaumaj akan katiti on ira. ²⁴ A irail lao ronadar, rap wiaki eu potoan on Kot: Main ir me Kot, me kotin kapikadar lan o jappa, o madau o audepa 'ra karoj. ²⁵ Ir me kotin majani ren Dawid, japwilim ar ladu: Da me men liki kan linaranaraki, o da me wei

kan lamelameki me mal akan? ²⁶ O nanmarki en jappa kan kanudier o jaumaj akan pokon pena, en palian Kaun o japwilim a Krijtuj. ²⁷ Pwe melel nan kanim wet irail karoj pokon penaer, iet akan: Erodej, o Pontiuj Pilatuj, ianaki men liki kan, o men Ijrael akan pwen palian japwilim ar ladu jaraui Iejuj, me re kotin keiedier, ²⁸ Pwen kapwa-iada meakan, me lim ar o kupur ar kileledier, en wiaui. ²⁹ Ari Main, re kotin mani arail linaranar, kotiki *on* japwilim ar ladu kan, en kaloki ar majan ni peren. ³⁰ O kotin kapa wei lim ar, pwen kake-lada, o kilel, o manaman akan en wiauki mar en japwilim ar ladu jaraui Iejuj. ³¹ Ar kapakap apton nikier, waja me re kot pena ia, ap mokimokid. Irail karoj ap direkila *Nen* jaraui, ap padapadaki majan en Kot ni pereperen. ³² A monion *o nen* en ir karoj me pojonal, kin lamalam ta pot, o jota me indada duen ar kapwa: Ai met, pwe re aneki pena kapwa takij. ³³ A wanporon akan me kelail ni arail kadede me Kaun Iejuj kotin iajadar, a mak lapalap ian irail karoj. ³⁴ O jolar amen irail, me jo a tunol, pwe karoj, me jap de im arail mia, ap netikilar o wado pwain en me netilar akan. ³⁵ O pwilikidi ni aluwilu en wanporon akan, o nek *on* amen amen duen ar jamama. ³⁶ A Iojej me wanporon akan ki *on* mar a Parnapaj, (iet wewe: Nain kapol), kadaudok en Lewi amen, men Jipern, ³⁷ Me jap we mia, ap netikilar o wado pwain a, pwilikidi ni aluwilu en wanporon akan.

5

¹ A OL amen ad a Ananiaj o a paud Japira netikila jap eu, ² Ap okijan kijan pwain a, me a

paud ian aja, o wado lu en moni, pwilikidi ni aluwilu en wanporon akan. ³ A Petruj majani: Ananiaj menda Jatan kadirela monion om, pwen likam *on Nen* jaraui o okijan kijan pwain en jap o? ⁴ Kaidin udan om, ma a jota pan netila? O kaidin injen om ni a netilar? A menda koe inauki *on* nan pein monion om mepukat? Kaidin aramaj, me koe likam *on*, pwe *on* Kot. ⁵ Ananiaj lao ronadar majan pukat, ap pupedi mela. A karoj, me roneron mepukat, majakadar kaualap. ⁶ A manakap oko ap udar, kidim pena i, wala jan, jarepedier. ⁷ Kadekadeo murin auer jilu a paud pwarado, a jota aja, me wiauier. ⁸ Petruj ap majani *on* i: Katitiki *on* ia, ma koma netikila jap o ni pwain wet? A jaben: Ei i eta. ⁹ Petruj ap majani *on* i: Menda koma inauki pena, en kajonejon *Nen* en Kaun o? Kilan, nä en me jarepedier om paud mier mon wanim o, o re pan wa uk ala. ¹⁰ I ap madan pupedi ni aluwilu a mela. A manakap oko lao pedelon *on*, rap kilanada, me a melar, re ap wala jan o jarepedi i impan a paud. ¹¹ Lomui kaualap kipadi momodijou karoj, o karoj me roneron mepukat. ¹² A kilel o manaman akan toto wiauki lim en wanporon akan nan pun en aramaj akan. Irail karoj kot pena nan palank en Jalomo ni lamalam ta pot. ¹³ A jota amen jan ren men liki kan kak pat *on* irail, pwe karoj waune kin irail. ¹⁴ A me toto, me pojonalr wuki *on* Kaun o irail me totoia, ol o li akan. ¹⁵ Irail wala me jomau kan pon al akan, pwiliki irail edi pon pet o ro akan, pwe mot en Petruj en lel *on* amen irail, a lau kotido. ¹⁶ A toun kanim akan, me mi impa, pwara don Ierujalem, wado me jomau

o me kalokolokki *nen* jaut akai, irail karoj ap kelailadar. ¹⁷ A jamero lapalap o karoj me ian i, me pwin en jadujär, ap uda makar kida kaualap, ¹⁸ Koledi wanporon akan o ki irail la nan imaten. ¹⁹ A tounlan en Kaun o kotin ritinada wanim en imaten oko ni pon, o kotin kalua irail la liki majani: ²⁰ Komail kola janjal mon aramaj, padaki on irail nan im en kaudok duen majan kan karoj en maur wet. ²¹ Irail lao ronadar met, rap jankonai on nan im en kaudok o kaweweda. A jamero lapalap o ian oko ap kodo, eker pena kapun, o jaumaj en men Ijrael akan karoj, o ilakwei on imaten o, pwe irail en wijikedo. ²² A ladu kan lao pwarado, rap diaradar, me re jolar mi nan imaten o, re ap purodo katitiki, ²³ Indada: Je diaradar imaten a ritidier mau, o pwin jilepa ar uda mon wanim oko, a je lao ritinadar, jota amen me je diar lole. ²⁴ A kapin en im en kaudok, o jamero lapalap akan lao ronada duen lokaia pukat, re ap ponepon kidar o jota aja, da imwin mepukat. ²⁵ Amen ap pwarado kaire kin irail: Kilan, ol oko, me komail kilan nan imaten, u nan im en kaudok, padapadaki on aramaj akan. ²⁶ Kapin ianaki ladu kai ap koieila uk irail do, a re kadek on irail, pwe re majak aramaj akan, pwe re de kate irail. ²⁷ Irail wa ir do, ap kidi on mon kapun o, a jamero lapalap idok re 'rail. ²⁸ Majani: Kit jo inapwi komail edi kaualap, me komail ender kawewe ni mar wet? A kilan, komail kadire kila Ierujalem omail lamalam o, o komail kin men kapokon on kit ntan aramaj men et. ²⁹ Petruj o wanporon akan ap jaben majani: Kitail en oke Kot mon aramaj! ³⁰ Kot en jam atail akan kaiajadar Iejuj, me komail kamatalar, pwe

komail pajuredier i on ni lopu eu. ³¹ Nan i me Kot kotin kajapwila kidar pali maun a, pwen Kaun o Jaunkamaur, pwen kotiki on men Ijrael, en kalula o lapwa pan dip akan. ³² A kit me japwilim a jaunkadede ni mepukat, pil Nen jaraui me Kot kotiki over ren me peiki on i. ³³ Irail lao ronadar met, re ap linaranar kaualap o kapikapiki pena, en kame ir ala. ³⁴ Amen ap uda nan kapun o, Parijär amen ad a Kamaliel, jaunkawewe amen, me majamaj ren aramaj karoj, me majani, ren kila liki ol oko anjau kij. ³⁵ A majani on irail: Ol en Ijrael komail, kalaka aramaj pukat, me komail pan wia! ³⁶ Pwe ni ran tei ko Teudaj udar ponmajoki, me a me lapalap, a ol impan papuki ianala i, I ari kamelar o karoj, me peiki on i, muei pajan o joredier. ³⁷ A murin ol o Iudaj en Kalilää ap uda ni anjaun wadawad o kaweid japon aramaj toto, ren tuki on i. Ari, a pil melar o karoj, me ian i, muei pajaner. ³⁸ I ap panaui komail, en jopwei jan aramaj pukat, o der doke irail, pwe ma lamalam o wiawia en me ren aramaj, a pan joredi, ³⁹ A ma ren Kot, komail jota kak kawe ir ala, pwe komail de kadiarokada, me kin palian Kot. ⁴⁰ Irail ari peiki on i. Re lao ekeredo wanporon akan o woki irail, re ap inapwiedi, ren der padak ni mar en Iejuj, o kadar ir ala. ⁴¹ Irail ari koiei jan ni momod en kadeik o, o peren kida, me re war on kamekameki mar a. ⁴² A ran karoj re jota dukedi jan arail kawewe nan im en kaudok o nan deu arail akan, o re padapadaki me Iejuj me Krijtuj.

6

¹ A TOUNPADAK kan lao totolar ni ran pukat

men Krik kai ap lipaned *on* men Ipru, aki jota me apwali ar li odi kan ni ar dodok en ran akan.

² Ekriamen oko ap molipe pena tounpadak kan majani: A jota mau *on*, jen muei *jan* majan en Kot, pwen papa ni tepel. ³ Ari ri (at) akan, rapaki *jan* nan pun omail ol ijimen, me kalok mau, me dir en *Nen* (jaraui) o lolekon, me jen kajapwiladan dok wet! ⁴ A kit pan apapwalita kapakap o dodok pan majan o. ⁵ Pokon o ari peren kida kaparok pot et. Re ap piladar Jtepanuj, ol amen, me dir en pojon o *Nen* jaraui, pil Pilipuj, o Prokoruj, o Nikanor, o Timon, o Parmenaj, o Nikolauj, projelite *jan* Antiokien amen. ⁶ Re kidan irail mon wanporon akan. Re lao kapakaper ap kidan po 'rail lim ar. ⁷ Majan en Kot ari pwaida kaualap, o tounpadak kan madan totolar nan Ierujalem, o jamero toto pil ian lamalam o. ⁸ A Jtepanuj, me dir en pojon o kelail, ap wiadar manaman o kile laud kai nan pun en aramaj akan. ⁹ A akai me udar, me kijan jinakoke en Liperti o men Kirene, o men Alekjandrien, o men Jilisia, o Ajien akamai *on* Jtepanuj. ¹⁰ A re jota kak palian en Jtepanuj a kupurokon o *Nen* o, me audeda i. ¹¹ Irail ari pwain *on* ol akai, pwen katiti: Je roner, me a lalaue mojej o Kot. ¹² Irail pil kamakarada aramaj, o jaumaj akai, o jaunkawewe, re ap jaikidi i o koledi, re ap wa don i mod en kadeik o, ¹³ O kapwareda jaunkadede likam akai, me katitiki: Aramaj men et jota kin dukedi *jan* a lalaue waja jaraui et o kapun. ¹⁴ Pwe je roner, me a katitiki, me Iejuj en Najaret pan kawela waja et o kawilianla lamalam kan, me Mojej kotiki *on* kitail er. ¹⁵ A karoj, me ian

mod on kapun o, kankakil i, kajauiada, me jilan a dueta jilan en tounlan amen.

7

¹ JAMERO lapalap ap majani: Melel mepukat?
² A majani: Ri ai o jam ai kan, komail ron, Kot en linan kotin pwara don jam atail Apraam ni a kotikot Mejopotamien, ni a jaikenta kotikot Aran,
³ O kotin majani on i: Kowei jan nan jap om o jan ren jau om, ko won eu jap, me I pan kajale on uk!
⁴ I ap lipa jan nan jap en Kaltää o kotikot Aran. Jam a lao matalar, a kotin kalua won i jap wet, waja komail kotikot anjau wet. ⁵ I ari jota kotin mueid on i, en japaneki jap o, jota waja, me laude on pat en nä eu, ap kotin inauki on i, ni anjau jaikenta japwilim a jeri, me a pan kotiki on i o kadaudok a, en japaneki. ⁶ A iet duen me Kot kotin majani: Kadaudok a pan kakairu nan jap en men wai, o re pan lidula, o kanaudokala jaunpar papuki. ⁷ O Kot kotin majani: I pan kadeikada toun wei o, me re kin liduliduwi. A murin met re pan lipa jan jap o, ap kaudok on ia jap wet. ⁸ I ari kotiki on irail inau en jirkomjaij. A ap wiadar Ijaak o jirkomjaij i ni ran kawalu, a Ijaak wiadar Iakop, a Iakop jam atail ekriamen oko. ⁹ A jam atail oko peirinki Iojep ap netikilan i Äkipten. A Kot me kotin apwali i, ¹⁰ O kotin dorela i jan ni a apwal akan karoj, o kotiki on i konekon on kupurokon mon Parao, nanmarki en Äkipten. I ap kajapwilada i, en kaun en Äkipten o a dipijou karoj. ¹¹ Muein lek ap kipadi jap en Äkipten karoj o Kanaan; i anjau o me apwal melel, o jam atail akan jota diaradar

jak ar kijin jak. ¹² A Iakop lao mani, me mana mi Äkipten, ap kotin poronelar maj jam atail akan. ¹³ A lao kariapak Iojep ap diarokadar ren ri a ol akan, o jau en Iojep janjaledo ren Parao. ¹⁴ Iojep ap ilake don jam a Iakop, pwen kotilan re a o jau i kan karoj, irail me ijiaakan limen. ¹⁵ Iakop ap kotidilan Äkipten o matalar, i o jam atail akan. ¹⁶ Irail ari wijikelan Jikem o jaredier nan joujou o, me Apraam netiekida moni kai jan ren nain Emor oko, jam en Jikem. ¹⁷ A anjau, me inau en Kot on Apraam pan pwaida, lao korendor, men Ijrael ap kaparapar o totolar nan Äkipten. ¹⁸ A lao lel amen nanmarki kaunda Äkipten, me jaja Iojep, ¹⁹ I me widiwidina kainok atail oko, o wia jued on jam (atail) akan, pwe ren kajela nairail kijin jeri kan, pwe re de memaurata. ²⁰ I anjau me Mojej ipwidier, me jeri kajelev amen, ap apapwalieta nan im en jam a jaunipon jilu. ²¹ A lao lokidokilar, japwilim en Parao jeripein ap dorela i o kakairada dueta udan na. ²² Mojej ari padakeda ni jon en lolekon en men Äkipten karoj; a i me manaman ni a majan o wiawia kan. ²³ A lao jaunpar paeijok dauer poa, ap lamedar, en tu on ri a ol akan men Ijrael. ²⁴ A lao majani amen, me kalokolok mal, ap jauaja i o depuk on, me kaloke mal, ap kotin kamelar ol en Äkipten. ²⁵ Pwe a kupura, me ri a ol akan pan dedeki, me Kot pan kotin kapiti kin ir jan lim a; a re jota dedeki, ²⁶ A mandan ran o a kotila re 'rail ni ar akamai pena, ap men kotin kapol ira la, majani: Koma pirien eu, menda koma wia japun nan pun oma? ²⁷ A me wiada japun on men imp a o jikon wei i, inda: Ij me kajapwil uk adar, pwen at

jaumaj o jaunkapun? ²⁸ Koe pan kame ia la dueta koe kamela men Äkipten aio? ²⁹ Mojej ap tanki jan lokaia pot et o kakairu jili nan jap en Midian eu, waja a kanaitikieda ol riamen. ³⁰ Kadekadeo lao par paeijok dauer poa, tounlan amen ap pwara don i ni nana Jinai nin tuka teketeck umpumpul pot. ³¹ Mojej lao majani, ap kotin puriamuiki kajanjal o. A ni a koti on, pwen majani, kapitie en Kaun o ap pei don i: ³² Nai Kot en jam om akan, Kot en Apraam, o Ijaak, o Iakop. Mojej ap kotin rerereda o majak udial i. ³³ Kaun o ap kotin majani on i: Ki jan jut ni nä om akan, pwe waja koe u ia me jaraui! ³⁴ I kilaner kankaneraner en nai aramaj akan, o I roner ar janejan, ap kodi don kamaio wei ir ala. Ari kodo, I pan kadar uk alan Äkipten! ³⁵ I Mojej, me irail mamaleki ni ar indinda: Ij me kajapwil uk ada, pwen at jaumaj o jaunkapun? I me Kot kotin poronela, en jaumaj o jaunkamaur ki lim en tounlan o, me kotin pwara don i nan tuka teketeck. ³⁶ Iei i, me kalua ir jan o wiadar manaman o kilel akan nan jap Äkipten, o nan jed waitata, o nan jap tan jaunpar paeijok. ³⁷ I Mojej, me majani on men Ijrael: Kot pan kotiki on komail jaukop amen jan nan ipwin ri omail ol akan dueta nai, i me komail en peiki on! ³⁸ Iei i, me mi nan momodijou nan jap tan ren tounlan o, me kotin mamajani on i pon nana Jinai, o me kotin ieian jam atail akan me kotin aleer majan en kamaur, pwen uje don kit. ³⁹ Me jam atail akan kan peiki on, ap jiken wei jan irail i, o nan monion arail re men japalan Äkipten, ⁴⁰ Potoan on Aron: Wiai on kit at kot akan, me pan tion mo

at, pwe je jaja, da me wiaui on Mojej, me kalua kit jan nan Äkipten! ⁴¹ Irail ari wiadar dikedik en kaupul amen ni ran oko, o mairon on kilel en ani mal o, o perenki, wiawia kan en pa arail. ⁴² Kot ap kotin jaupei jan irail o kotin mueid on irail ren kaudok on uju pan lan akan duen a intnidier nan puk en jaukop akan: Iaduen komail men Ijrael, komail maironki on ia man akan nan jap tan ni par paeijok? ⁴³ Melel komail waroki on mol on en Molok, o uju en omail kot Rempan, dikedik kai, me komail wiadar, pwen poni; a I pan kajapoke komail la palila jan Papilon. ⁴⁴ Mol en kadede mi ren jam atail akan nan jap tan duen majan en i, me kotin mamajani on Mojej, me ren wiada duen kilel o, me a kotin udialer. ⁴⁵ Me jam atail akan pil aleer, ap ian Iojua wala ni ar japaneki jap en men liki kan me Kot kotin koko wei mon jilan en jam atail akan lao lel muein Dawid. ⁴⁶ Me konekon ren Kot o kotin anane kauadan Kot en Iakop moleu. ⁴⁷ A Jalomo me kotin kauada tanpaj eu. ⁴⁸ A Waja lapalap jota kin kotikot nan mol, me pa en aramaj wiadar duen jaukop o kin katitiki: ⁴⁹ Nanlan deu i, o jappa utipa i, me Kaun o kotin majani. A im da, me komail men kauadan ia, de ia waja, I en kamol ia? ⁵⁰ Kaidin pa i, me wiadar mepukat karoj? ⁵¹ Komail me katiwo o jo jirkomjaij nan monion o jalon omail, komail kin kaokaoe Nen jaraui anjau karoj, komail kin dueta jam omail akan. ⁵² Ij ren jaukop akan me jam omail akan jota kaloke? O re kamata ir ala, me kopador Pun men et, me komail panalar o kamatalar. ⁵³ Komail me aleer kapun ren tounlan

kan, ap iota kapwaiada. ⁵⁴ Irail ronadar mepukat, ap olar nan monion arail o re teterok *ni on i*. ⁵⁵ A Jtepanuj dir en *Nen jaraui kankakil nanlan o udial* en Kot a linan o Iejuj a kotikot ni pali maun en Kot, ⁵⁶ Ap katitiki: *Kilan, i ududial nanlan kan ar ritida, o Nain aramaj a kotikot ni pali maun en Kot.* ⁵⁷ Irail ap weriwereda o pinale jalón arail o wiaki eu tana *don i*. ⁵⁸ Irail lao jikenewei jan nan kanim o, rap kate *i*. A jaunkadède kan pwilikipidier ar likau ni nä en manakap amen, me ad a Jauluj. ⁵⁹ Irail ari kate Jtepanuj ni a kapakap o inda: Main Iejuj, re kotin kajamo *nen i!* ⁶⁰ I ari kelepuki o nil laudededa: Main re der kapokon *on irail dip wet*. A inda met, ap mairedi o ari.

8

¹ A JAULUJ pil peren kida a kamela. A ni ran ota anjaun kamekam en momodijou en Ierujalem tapida; karoj ap muei pajan nan jap en Iudää o Jamaria, wanporon akan me jo. ² A ol lelapok kai jarepedi Jtepanuj o maieiki i kaualap. ³ A Jauluj me kamueit pajan momodijou o kuli *on im* karoj, wala ol o li karoj, kajedi *on irail* nan imaten. ⁴ A irail me muei pajaner, kakan jili padapadak duen majan o. ⁵ Pilipuj ap kotilan kanim en Jamaria eu o padaki *on irail* duen Krijtuj. ⁶ A ramaj akan wiaki eu peiki *on meakan*, me Pilipuj padaki *on irail*. Re roneron *i o kilan kilel* akan me a wiadar. ⁷ Pwe *nen jaut* keredi jan ren me toto ni ar weriwer laud. O me kokon madak o nä danidan toto me kelailadar. ⁸ O peren me lapalap nan kanim o. ⁹ A ol amen ad a Jimon, me kin wun ani maj o, kotokotaue men Jamaria, me inda duen pein *i*, me *i me lapalap*. ¹⁰ A

irail karoj peiki on i, me tikitik o me lapalap akan kositiki: Men et iei manaman en Kot me lapalap.

¹¹ A re kin peiki on i, pweki a kin kotokotaue irail jan maj kokodo. ¹² A re lao kamelele Pilipuj, me padaki duen ronamau en wein Kot o duen mar en Iejuj Krijtuj, rap papaijela, ol o li akan. ¹³ Jimon pil ian pojonal, I lao papaijelar, ap waroki on Pilipuj. A lao udial kilel o manaman akan, me wiauier, ap puriamuiki. ¹⁴ Wanporon akan me kotikot Ierujalem lao mani, me Jamaria ian duki on majan en Kot, rap poronelan irail Petruj o Ioanej. ¹⁵ Ira lao kotido, ap kapakapa kin irail, pwe re en tunole Nen jaraui. ¹⁶ Pwe a jaikenta moredi on amen irail. Re papaijelar eta ni mar en Kaun Iejuj. ¹⁷ Ira ari kotiki on po 'rail lim ar akan, irail ap aleer Nen jaraui. ¹⁸ Jimon lao kilaner, me Nen jaraui kokido en wanporon oko ara pwil po 'rail lim ar akan, ap men ki on ira kijin moni. ¹⁹ Indada: Koma pil kotiki don ia manaman wet, pwe ma i pan pwil pon amen pa i kat, i en ale Nen jaraui.

²⁰ A Petruj majani on i: Noum moni en ian uk loki-dokila! Pweki om kiki on, me mana en Kot kokido moni. ²¹ Nan jota pwaij om de om tunol ni dodok wet, pwe monion om jota inen mon Kot. ²² Ari, kalukila om juew wet, o poeki ren Kaun o, ma a jota pan kotin makeki lamelam juew nan monion om. ²³ Pwe i kilaner, me koe me dir en edi katik o teniten ni me japon. ²⁴ Jimon ap japen indada: Koma kotin kapakapa kin ia ren Kaun o, pwe mepukat, me koma majani on ia, ender pwai don ia. ²⁵ A ira lao kositiki o kotikida majan en Kaun o, ap purelan Ierujalem, o padak jili ronamau nan

kijin kanim en Jamaria toto. ²⁶ A tounlan en Kaun o majani on Pilipuj: Uda kola pali air pon al o, me kodi jan Ierujalem, ko on Kaja me tan! ²⁷ I ari uda japalewei. A kilan, ol en Etiopia, jaumaj manaman en Kandaje, li nanmarki en Etiopia, me kokoaki a dipijou karoj, me kotido, pwen kaudok nan Ierujalem. ²⁸ A ni a purela jap we, a kotikot pon dakepa o dondoropwe jaukop Iejaia. ²⁹ Nen o ap kotin majani on Pilipuj: Kai on o ianala dakepa! ³⁰ Pilipuj ap tana won i, ap ronadar a dondoropwe jaukop Iejaia majani: Komui weweki, me komui doropwe? ³¹ I ari majani: Pala i pan aja, ma jota, me pan kawewe on ia? I ari poeki ren Pilipuj en kereda mondi re a. ³² A iet waja nan kijin likau o me a wadoker: Duen jip amen, me pakara wei, pwen kamela, o duen jippul, me kin nenen-lata pan me kote jan wun a, iduen a jota kotin dauaja pajan jilan i. ³³ A ni a karakarak a jolar pakadeikadar. A ij me pan kak kaweweda duen jau i kan? Pwe a ieiāj wijike janer jappa. ³⁴ Jaumaj ap jaben Pilipuj majani: I men poeki re omui, ij me jaukop katitiki met? Duen pein i de duen amen? ³⁵ Pilipuj ap kotiki pajan au a, padaki on i ronamaau en Iejuj, tapiada nan kijin likau wet. ³⁶ A ni ara kokowei, ira lel on pil apot, a jaumaj o majani: Kilan pil o, da me karompa, me i jota paptaij ki? ³⁸ I ap majani dakepa en udi. Ira karoj ap kodi on pil o, Pilipuj o jaumaj o; i ari paptaij i. ³⁹ Ira lao kodado jan nan pil o, Nen en Kaun o ap pokada jan Pilipuj. Jaumaj o ap jolar kilan i. I ari daulul kokowei popol. ⁴⁰ Pilipuj ap diarokadar Ajdod; a dadaulular, padak jili ronamaau nan kanim karoj

lao a lele don Jäjarea.

9

¹ A JAULUJ dadaurata a linaranaraki tounpadak en Kaun akan, ap pan kame ir ala, o kola ren jamero lapalap o, ² Poeki re a kijin likau on jinako ke en Damajkuj akan, pwe ma a pan diar meamen, me ianala lamalam, ol de li i en jali irail edi o kalualan Ierujalem. ³ A ni a japajapal kokola koren ion Damajkuj, marain eu kodido jan nanlan, jereda i. ⁴ Ni a pupedi nani pwel, ap ronada *nil* eu, me majani on i: Jaul, Jaul, da me koe kame kin ia? ⁵ A ap inda: Ij komui Main? A kotin majani: Nai Iejuj, me koe kin kame. ⁶ Paurida, kolan nan kanim en, nan a pan loki on uk, me koe en wiada. ⁷ A ol oko, me ian i kokola, japaimokid, pwe re ronadar *nil* o, ap jota amen me re kilanadar. ⁸ Jauluj paurida jan nan pwel, maj a papad eta, ap jota kilan meamen. A re kolokol pa a, kalualan i Damajkuj. ⁹ I ari jota kilan waja pon jili pon. A jo kan de nim meakot. ¹⁰ A tounpadak amen mi Damajkuj, ad a Ananiaj me Kaun o kotin majani on ni kajanjal eu: Ananiaj! I ari potoan on: Iet nai Main! ¹¹ Kaun o ap kotin majani on i: Paurida kowei on nani al o, me ad a Inen, ap idok nan im en Iudaj amen, me mar a Jauluj en Tarjuj. Pwe kilan, a kapakap ¹² A kilaner ol amen ni kajanjal eu, me ad a Ananiaj, me ko don i o pwil poa pa a kan, pwe a en kilanki waja. ¹³ A Ananiaj potoan on: Main, i ronadar ren aramaj toto duen ol men et, duen a kin kaokaoe jpwilim ar jaraui kan, me mi Ierujalem. ¹⁴ O a aleer jan ren jamero lapalap akan manaman, en jaliedi karoj, me kin likwir on

mar omui. ¹⁵ A Kaun o kotin majani on i: U kowei, pwe iei ol o, me I piladar, en wala mar ai ren men liki o nanmarki kan o men Ijrael. ¹⁶ Pwe I pan kajanjale on i duen won a pan kamekameki mar ai. ¹⁷ Ananiaj ari kola, pedelon on nan im o, pwil poa pa a pokon, indada: Ri (ai) Jaul, Kaun o me kotin porone ia do; iei Iejuj, me kotin pwara don komui nani al o ni omui kokodo, pwe komui en kilanada waja o dire kila Nen jaraui. ¹⁸ A madan likamata un en mam akai, me pupedi jan ni maj a, i ari kilanadar waja o udar paptaijelar. ¹⁹ I lao manaer, ap kelailadar, ap mimieta ren tounpadak en Damajkuj akan ran akai. ²⁰ A madan padapadak nan jinakoke kan duen Iejuj, me i jpwilim en Kot. ²¹ A karoj, me roneron i, puriamui kila indada: Kaidin i, me kin kaokaoe ir, me kin likwir on mar wet nan Ierujalem o kodo waja et, pwen jali ir edi, kalua ren jamero lapalap akan? ²² A Jauluj me manaman kokoda o kapinada Juj oko, me kaujon Damajkuj ni a kawewedar, me i me Krijtuj. ²³ Kadekadeo murin ran toto Juj oko kapun pena en kamela i. ²⁴ A Jauluj roner, me re majamajan i; irail pil majamajan wanim akan ni ran o ni pon, pwen kamela i. ²⁵ A tounpadak kan ale i ni pon apiekidi kopou eu jan pon kel o. ²⁶ A Jauluj lao pwara don Ierujalem a jojon waroki on tounpadak kan, irail karoj majak i, pwe irail iota kamelele, me i tounpadak amen. ²⁷ A Parnapaj ale i o kare don i ren wanporon akan, o katiti on irail, duen a kilanadar Kaun o nani al o, o me a kotin majani on i, o duen a jo majak padapadaki ni mar en Iejuj nan Damajkuj. ²⁸ I ari ian irail er kotin pedepedoi jan o pedepedelon on nan Ierujalem o

padaki aimni mar en Kaun o. ²⁹ I o men Krik kai majan o akamai pena, a re jon kamela i. ³⁰ Jaulan kan lao ajaer, ap ian i kolan Jäjarea, ap kadaralan i Tarij. ³¹ A momodijou kan ap popol o pwaider nan Iudää, o Kalilää, o Jamaria, o re weweid ni majak en Kaun o, o toto kilar popol en Nen jaraui. ³² A Petruj lao kakan jili nan jap akan, a pil kotila ren me jaraui kan, me kaukaujon Lida. ³³ A diaradar aramaj amen waja o, me ad a Äneaj, me wonon par walu, pwe me kokon danidan. ³⁴ Petruj ari majani on i: Äneaj. Iejuj Krijtuj kakel uk ada. Paurida, pein lim pena ki om! I ari paurida madan. ³⁵ A karoj me kaukaujon Lida o Jaron, kilanada i, re ap wuki on Kaun o. ³⁶ A tounpadak li amen mi Ioppe, me ad a Tapea (iet wewe: Torkaj), i me dir en wiawia mau kan o kijakij wei. ³⁷ A kadekadeo ni ran oko a jomaudar o melar. Irail lao duper i, ap nekidala nan pera poa. ³⁸ A Lida me koren ion Iope. Tounpadak kan lao roner, me Petruj kotikot waja o, rap kadarala ol riamen re a, poekipoeki: Kom der peikajal, koti don kit! ³⁹ Petruj ari kotida ian ir ala. I lao pwarado, re ap ukadala i pera poa, o li odi karoj u impa, janejan o kapwareda jakit o likau kan, me Torkaj wiadar ni a mimi re 'rail. ⁴⁰ A Petruj kiiei jan ir karoj, ap kelepuki kapakap, ap jaupei on kalep o majani: Tapea, paurida! I ari pad pajan, kilanada Petruj, ap modadar. ⁴¹ I ari koledi pa a, kauada i. A lao eker pena me jaraui o li odi kan, ap kajale on irail i a maureda. ⁴² Ari a loki jili nan Iope, o me toto pojorla Kaun o. ⁴³ I ari kotikoteta Iope ran toto ren jaun me wiada kil en man amen, me ad a Jimon.

10

¹ OL amen mi Jäjarea ad a Korneliuj, me jaumaj en pwin en jaunpei eu, me ad a men Italien, ² Me lelapok o majak Kot ianaki toun im a karoj, me poden kijakij on aramaj, o kapakap on Kot anjau karoj. ³ A majani ni kajanjal eu tounlan en Kot amen, me pwara don i ni klok jilu, majani on i: Korneliuj! ⁴ A kankakil i o majakadar, potoan on: Main, dakot? A kotin majani on i: Om kapakap akan o koleir leler wajailen Kot. ⁵ Koe ari kadar won Iope ol akai, ukedo Jimon, me pil ad a Petruj, ⁶ Me kin kairu ren Jimon jaun wia kil en man, me im a jal on jed; ⁷ A tounlan o, me kotin mamajani on i, lao kotilar, ap ekeredo na ladu riamen o jaunpei lelapok amen, me kin mi re a anjau karoj. ⁸ A lao majani on irail mepukat karoj, ap kadar ir alan Iope. ⁹ A mandan ran o ni ar japajapalwei o koren ion kanim o, Petruj ap kotila pon im o, pwen kapakap impan klok eijokriaui. ¹⁰ Ap men jakadar o a pan jak. A ni ar kaonopadan i, ap majani kajanjal eu: ¹¹ A kilaner nanlan a ritidar o ed eu likamata tein pwainok kalaimun kokodi, me imwi kan pukopuk pena o pwilidi on nani pwel. ¹² Jon en man en jappa karoj mi lole, me kin aluki pa, o me laualo, o man korop kai, o manpir en pan lan. ¹³ O nil eu peidi don i majanier: Petruj, paurida, kamela o mana! ¹⁴ A Petruj potoan on: Kaidin Main, pwe i kaikenta mana me mal kot, de me jamin. ¹⁵ A nil o majani on i kariapak: Meakot, me Kot kamakelekeladar koe der mamaleki! ¹⁶ Mepukat wiauier pan jilepak! Ed o ap kapuredalan nanlan. ¹⁷ A Petruj ni a kotin

ponepon kidar wewe en kajanjal o, me a majanier, kilan, ol oko me pakadarado jan ren Korneliuj, ap rapaki im en Jimon o uda pan wanim o, ¹⁸ O likilikwir pepeidok, ma Jimon, me pil mar a Petruj kotikot waja o. ¹⁹ A Petruj ni a kotin madamadaua duen kajanjal o, Nen ap kotin majani on i: Kilan ol jilimen raparapa kin uk. ²⁰ Uda o kodiwei ian irail o jo peikajal, pwe Nai me kadar irail do. ²¹ Petruj ap kodilan ren ol oko, majani: Kilan, iet nai, me komail raparapaki. Da karepen omail kodo? ²² Irail inda: Korneliuj jaumaj en jaunpei amen, ol pun amen, me majak Kot, o kalok mau ren Juj akan karoj, me manier jan ren tounlan jaraui en Kot amen, en poron don komui, en kotido nan tanpaj a, pwen mani jan komui majan akan. ²³ I ari kajamo ir lon o kinte kin irail er. A mandan ran o a kotin ian ir wei; o jaulan en Iope kai pil ian i. ²⁴ A mandan ran o re leler Jäjarea. A Korneliuj kapokon pena jau i o kompokepa kan ap auiaui irail. ²⁵ A Petruj lao pedelon on, Korneliuj ap tu on i o pupedi on ni aluwilu a o kaudok on i. ²⁶ A Petruj kauada i indada: Uda, pwe nai pil aramaj amen. ²⁷ A ni ara majan pena, ap pedelon on, diaradar me toto momod pena. ²⁸ I ari majani on irail: Komail aja, me a jota inen, ol en Juj amen en pat on men liki amen de kola re a. A Kot kotin kajale on ia, i ender mamaleki de jauteki amen aramaj. ²⁹ I me i koki do o jo peikajal ni ar idok ia. Ari, i men kalelapok, da karep en omail eker ia do? ³⁰ Korneliuj ap majaniada: Mon pon pa pon nai kaijejol lel auer wet. A ni klok duau i kapakap nan im ai. A kilan, ol amen me kot mo i, mi nan likau linalin,

31 O majani: Korneliuj, om kapakap me pwaida,
 o om koleir leler kupur en Kot. 32 Ari, ilakilan
 Iope, pwe Jimon me pil ad a Petruj, en kodo. A
 kakairu nan im en Jimon jaun wia kil en man, me
 jal on jed. A lao pwarado, a pan padapadaki uk.
 33 Nai ari pitipit ilakilan komui, a meid mau omui
 pwarador. Ari iet kit karoj janjal mon Kot, pwe jen
 ron meakan, me Kot majani on komui. 34 Petruj
 ap kotiki pajan jilan i indada: Melel, i ajaer, me
 Kot jota kin kotin lipilipiliki aramaj, 35 A nan jap
 karoj meamen majak i o wiawia me pun, nan i
 me konekon re a. 36 Majan o me a kotin kadara
 don men Ijrael, en kaire kin irail popol ren Iejuj
 Krijtuj. (Nan i me Kaun pan meakaroj). 37 Komail
 aja majan me kalok jili me tapidar nan Kalilää lel
 Iudää pon murin paptaij, me Ioanej wiada padak
 due. 38 Duen en Kot a kotin keiekier Iejuj en
 Najaret Nen jaraui o manaman, me kotin kakan
 jili wiawia mau o kakeladar me tanwar en tewil,
 pwe Kot kotin ieian i. 39 A kit karoj me jaunkadeda
 en meakaroj, me a kotin wiadar nan jap en Juj
 akan o pil Ierujalem, me re pajuredi on nin tuka o
 kamatalar. 40 Nan i me Kot kotin kaiajadar ni ran
 kajilu o kajaleda i. 41 Kaidin on aramaj karoj, pwe
 on jaunkadeda kai, me pilipildar ren Kot, kit me
 ian i jak o urak murin a iajadar jan ren me melar
 akan. 42 I ari majani on kit, jen padapadak on
 aramaj o kadede melel, me i, me Kot kotin piladar,
 pwen Jaunkapun pan me maur o me melar akan.
 43 A jaukop karoj kin kadede duen i, me dip en
 ir karoj, me pojon i, pan lapwada pweki mar a.
 44 A ni Petruj kotikida majan pukat Nen jaraui ap

moredi pon karoj, me roneron padak o. ⁴⁵ A me pojona akan, kijan jirkomjaij, karoj me ian Petruj pwarador, puriamuiki, me Nen jaraui pil moredi pon men liki kan. ⁴⁶ Pwe re ronadar ar lokaia kida nil toror kapina Kot. Petruj ap majanier: ⁴⁷ Ij me pan inapwiedi pil, me mepukat ender paptaijela, pwe re aleer Nen jaraui dueta kitail? ⁴⁸ I ari majani, me ren paptaijela ni mar en Iejuj Krijtuj. Irail ap poeki, a en mimieta re 'rail ran akai.

11

¹ WANPORON o jaulan kan, me mi Iudää, ronadar, me men liki kan pil aleer majan en Kot. ² Petruj lao pwara don Ierujalem, me kijan jirkomjaij oko ap akamai on i indada: ³ Kom pwarala ren ol akai me jo jirkomjaij oko o mana re 'rail. ⁴ A Petruj pikikidi majani on irail karoj me wiauier irerokedo majani: ⁵ Nai mi nan kanim Iope wia kapakap. O ni ai wukilar, i kilaner kajanjal eu: Ed eu kodido jan nanlan likamata tein pwainok kalaimun eu, me imwi kan pukopuk pena o a kodido imp ai. ⁶ Ni ai kankakil, i ap diar o kilaner man aluki pa en jappa kai, o man laoalo, o man korop, o manpir en pan lan. ⁷ Nai ari ronadar nil eu, me majani on ia: Petruj, paurida, kamela o mana! ⁸ A nai potoan on: Kaidin Main, pwe jota me mal kot, de me jaut kin ko on nan au ai. ⁹ A nil kariapak jaben jan nanlan: Meakot me Kot kamakelekeledar, koe der mamaleki! ¹⁰ Mepukat wiauier pan jilepak, ap apdar nanlan. ¹¹ A kilan, madan ol jilimen kajinenda mon im, me i mi lole, me pakadara don ia jan Jäjarea. ¹² A Nen kotin majani on ia, i en ian irail wei jo peikajal; a jaulan

wonemen pukat pil ian ia. Kit ari pedelon on nan im en ol o. ¹³ I ari kaire kin kit, duen a kilaner tounlan o kotikot nan im a, majani on i: Kadara won Iope ol akai, me pan ukedo Jimon me pil ad a Petruj, ¹⁴ Me pan padaki on uk, me koe o noumui kan karoj pan maur kila. ¹⁵ Ni ai pikikidi padak, Nen jaraui ap moredi on po 'rail, dueta a kotin moredi on po 'tail ni tapi o. ¹⁶ Nai ari tamanda majan en Kaun o, me a kotin majani: Melel, pil me Ioanej paptaij kier, a komail pan paptaij kila Nen jaraui. ¹⁷ Ari, ma Kot kotin kijakija irail dueta a kotin kijakija kitail er, kitail me pojonalr Kaun Iejuj Krijtuj, ij nai, pwe i en kak palian Kot? ¹⁸ Irail lao ronadar mepukat ap nenenla o kapina Kot indada: Nan Kot pil kotiki on men liki kan en kalula, pwen maurela. ¹⁹ A me muei pajan ni anjau en kamekam en Jtepanuj, kakan jili lel Pönijien, o Jipern, o Antiokien o jota padaki on meamen pwe Juj akan eta. ²⁰ A nan pun arail ol akai mia, men Jipern o Kirene, me pwara don Antiokien, ap pil padaki on men Krik ronamau en Kaun Iejuj. ²¹ A lim en Kaun o ieian irail o me toto pojonalr wuki on Kaun o. ²² Ron en mepukat ap peidon momodijou en Ierujalem. Ir ari poronelar Parnapaj, pwen kokola lel Antiokien. ²³ I lao pwarador o kilaner mak en Kot, ap peren kidar o panaui irail karoj, ren kelail ni monion arail o podidi on Kaun o. ²⁴ Pwe i me ol kelail o mau amen, me dir en Nen jaraui o pojond. A aramaj toto me wuki on Kaun o. ²⁵ A ap kola Tarjuj rapaki Pauluj. ²⁶ A lao diaradar i, ap ukedo i Antiokien. Ira ap mimi ren momodijou par eu o padapadaki on me toto. A nan Antiokien tounpadak kan tapidar adaneki

japwilim en Krijtuj akan. ²⁷ A ni ran pukat jaukop akai ko don Antiokien jan Ierujalem. ²⁸ A amen irail, me ad a Akapuj me u kokopki Nen, me muei lek lapalap pan kipadi jappa; ari, a pwaidar ni muein Klaudiuj. ²⁹ A irail inauki pena, me re pan kijakija jaulan kan, me mi Ierujalem duen ar kapwapwa amen amen. ³⁰ Mepukat re wiadar; re kadar won jaunkoa kan Parnapaj o Pauluj me wala.

12

¹ I ANJAU nanmarki Erodej pikikidi kame akai nan momodijou. ² I ari kamata kila kodlaj Iakopuj ri en Ioanej. ³ A lao kilaner, me Juj oko peren kidar, ap pil jaikidi Petruj. Nan i anjaun prot jomut. ⁴ A jaikidi i o kilan i nan imaten, o kajilaki i pwin en jaunpei paieu. Pamen me wia eu pwin, pwe murin paja a men kajale on pokon i. ⁵ Petruj ari jenjal nan imaten a momodijou poden kapakapki i ren Kot. ⁶ Ponpon mon Erodej pan kajanjaleda i, a jaimokela nan pun en jaunpei riamen, jalikidi jal mata riapot. A jilepa ko majamajan imaten mon wanim ko. ⁷ A kilan, amen tounlan en Kaun o pwarado o marain eu jarada nan imaten o. I ari pikir Petruj ni panepan o kapaurida i majani: Paurida pitipit! Jal mata ko ap pupedi jan ni lim a kan. ⁸ A tounlan majani on i: Pirapirada o juteda! I ari wiadar met. A ap majani on i: Upupedi o idauen ia do! ⁹ I ari pedoido jan o idauenla i, o a jota dedeki, me melel en tounlan a wiawia. Pwe a kiki on, me a auramandar. ¹⁰ Ira lao kotin daulier pwin en jilepa kaieu, o kariau, ira ap lel on wanim mata, me jalon kanim, i me pein ritida mo 'ra. Ira

ari kotila pon al apot. A tounlan ap madan kotin rir jan mo a. ¹¹ A Petruj lao dedeki me wiauier, ap majaniada: I ap aja melel, me Kaun o kotin poronedo japwilim a tounlan o kapit ia jan ni pa en Erodej o jan en Juj akan ar majamajan. ¹² A ni a kotin madamadaua, ap lel on im en Maria in en Ioanej, me pil ad a Markuj, waja me toto pokon ia wia kapakap. ¹³ A ni en Petruj a letelet ni wanim o, lidu men, ad a Rode, ap pwara don ron. ¹⁴ A lao aja kapitie en Petruj, a jota ritinada wanim o pweki a peren. A a tanlon katiciki, me Petruj kot mon wanim o. ¹⁵ A irail indai on i: Koe iakala. A i kelail indada, me melel. Re ap inda: Kaidin i, a japwilim a tounlan o. ¹⁶ A Petruj wiawia leteleteta. Irail lao ritinada o kilaner i, re ap puriamui kilar. ¹⁷ A i obole irail, en nenenla. A ap majani on irail duen Kaun o, me kotin kalua i jan nan imaten o, o pil majanier: Kaireki Iakopuj o jaulan kan mepukat! I ap kotiei jan kotilan ekij waja. ¹⁸ A lao ran pajaner, jaunpei kan ap puriamuiki kaualap en Petruj a pitilar. ¹⁹ A Erodej lao idok o jo diaradar, ap itetokenkone jilepa ko o majani, ren kamela. I ari kotilan Jäjarea jan Ierujalem kaukaujon ia. ²⁰ A Erodej onionidar pan men Tiruj o Jidon, re ap wiaki eu poto don i kadekadeke Plajtuj jaunkoa en nanmarki o poeki muei mau, pwe re kin memauriki jap en nanmarki. ²¹ A kadekadeo eu ran Erodej ap purion likau en nanmarki, kaipokedi pon mol o kapakaparok on irail. ²² A aramaj akan nijinij indada: Nan i kapitie en kot amen, a kaidin en aramaj. ²³ A madan amen tounlan en Kaun o poki i, pweki a jo wauneki Kot. A maaj akan me

kanala i; i ari mela. ²⁴ A majan en Kot pwaida o lok jili. ²⁵ Parnapaj i Pauluj puredo jan Ierujalem, ira lao kanikielar ar dodok, o ira pil ukedo Ioanej, me ad a Markuj.

13

¹ NAN momodijou en Antiokien jaukop o jaunpadak kai mia. Iet akan: Parnapaj, o Jimeon me pil ad a Niker, o Lujiuj men Kirene, o Manaen, me ian monjap Erodej apwalidar, o Jauluj. ² A ni arail papa on Kaun o, o kaijejol, Nen jaraui ap kotin majani: Katorore jan on ia Parnapaj o Jauluj, pwen wia dok eu, me I ki on ira er! ³ Irail ap kaijejol o kapakap o kidan po'ra pa ar, re ap kadar ira wei. ⁴ Ira ari me pakadara kila Nen jaraui ap kotila Jeloiija, waja ira kereda pon jop pot tanalan Jipern. ⁵ Ira lao mi Jalamij, ap padaki duen majan en Kot nan jinakoke en Juj akan. A Ioanej papa men pil ian ira. ⁶ Irail lao kakan jili nan dake lel kanim Papoj, rap diaradar ol amen, me kin kati ani, jaukop likam amen, kijan men Juj, ad a Par Iejuj, ⁷ Me kin mi ren Jerkiuj Pauluj ol lelapok amen. I me ekere don i Parnapaj o Jauluj, pwe a men roneron majan en Kot. ⁸ A Elimaj widinak (pwe i wewe en ad a) palian ira, pwen kapure jan jaumaj ni poj on o. ⁹ Jauluj, me pil adaneki Pauluj, dir en Nen jaraui, kankakil i, ¹⁰ Indada: Koe meid dir en widin o mejued, o nain tewil o me kailonki me pun karoj. Koe jota pan dukedi jan palian al inen en Kaun akan. ¹¹ A kilan met, lim en Kaun o mi po om. A koe pan majkun, ap jolar kilan katipin anjau kij. Ari, a madan ediedelar o rotalar; i ap raparapaki jili men ale pa a, en kaweid i.

¹² Jaumaj lao majani me wiauier, ap pojonlar, pwe a puriamuiki padak en Kaun o. ¹³ Pauluj o a warok kai ap kotila jan Papoj tanatan ko don Perke nan wein Pampilia. A Ioanej muei jan ira, purelan Ierujalem. ¹⁴ A ira majalewei jan Perke o kotilan Antiokien en Pijidien o kotilon on nan jinakoke ni ran en japat kaipokedi. ¹⁵ A lao nikier ar dondoropwe kapun o jaukop akan jaumaj en jinakoke kai ap ilakilan ira majani: Ri (at) oko ma majan en panau pot on aramaj pukat mi re oma, koma ari kida! ¹⁶ Pauluj ap kotida ololeki lim a majani: Ol en Ijrael komail o me kin majak Kot, komail en ron! ¹⁷ Kot en men Ijrael pukat, me kotin piladar jam atail akan o kapakapaiada aramaj oko ni ar kakairu jili Äkipten, o lim a manaman, me a kotin kalua kin irail jan waja o. ¹⁸ A impan jaunpar paeijok a kotin apapwali irail nan jat tan. ¹⁹ Kadekadeo a lao kotin koko jan wei iju nan Kanaan, ap kotin nek on irail jap arail. ²⁰ O murin met a kotiki on irail jaunkapun kan irerokedo par papuki limeijok lel on jaukop Jamuel. ²¹ A jan ni anjau o re inon ion nanmarki amen. Kot ap kotiki on ir Jaul nain Kij, ol en kadaudok en Peniamin amen, jaunpar paeijok. ²² A lao kajapokelar, ap kotiki on irail Dawid, pwen nanmarki, me a pil kotin kileledier majani: I diaradar Dawid nain Ieje, ol amen duen inon en monion i, me pan wiada injen ai karoj. ²³ Jan nan kadaudok a Kot kotikido Iejuj, pwen Jaunkamaur pan men Ijrael, duen japwilim a inau. ²⁴ Murin Ioanej a kotin padaki on men Ijrael karoj duen paptaij en kalula mon a kotido. ²⁵ A Ioanej lao kapwaiada japwilim

a dodok, ap kotin majani: Ij me komail lamelame me *nai?* Kaidin *nai i.* A kilan amen kotido, kijin jal en japwilim a jut i jowar en lapwada. ²⁶ Komail ol o ri ai kan, komail kadaudok en Apraam, o meamen me majak Kot re omail, padak en kamaur pot et pakadara don komail. ²⁷ Pwe me kaukaujon Ierujalem o ar jaumaj akan kapwaiada kokop en jaukop akan, me kin wadawad ni japat akan karoj ni ar kadeikada i, pweki re jaja i. ²⁸ A jota me re diaradar, me a kak kamata kila. Ari jo, re poeki ren Pilatuj, me a en kamatala i. ²⁹ Irail lao kapwaiada karoj, me intinkidi i, re ap kidi jan i nin tuka o kidi i nan joujou o. ³⁰ A Kot me kotin kaiajada i jan ren me melar akan. ³¹ O ran toto me a kotin pwara don me ian i kotilan Ierujalem jan Kalilää, me japwilim a jaunkadeda on aramaj akan. ³² A kit padaki on komail ronamau duen inau on jam atail akan, ³³ Me Kot kotin kapwai on kitail nairail jeri kan, ni a kotin kaiajadar Iejuj duen a intinidier nan pjalm kariau: Koe nai Ol, I kanaitik uk adar ran wet. ³⁴ A duen a kotin kaiajada i jan ren me melar akan, pwen der mor pajan, i me a kotin majanieki met: I pan ki on komail pai melel en Dawid akan. ³⁵ I me a pil majanieki ekij waja: Re jota pan kotin mueid on, japwilim ar Jaraui o pan mor pajan. ³⁶ Pwe Dawid lao kapwaiada a papa on kupur en Kot ni a anjau, ap jaimokelar, a jaredier impan jam a ko, ap mor pajan. ³⁷ A i me Kot kotin kaiajadar, nan a jota kotin mor pajan. ³⁸ Ari ri ai kan, komail aja, me lapwa pan dip akan ren men et kin kaloki on komail. ³⁹ A me pan pojon i, nan i me punalar jan meakaroj, me

komail jota kak pun kila kapun en Mojej. ⁴⁰ Ari, komail kalaka, pwe a depa pwai on komail, me jaukop akan majanier: ⁴¹ Kilan, komail me kin lalaue, puriamuiki o joredi, pwe I pan wia dodox eu ni omail anjau, me komail jota pan kamelele, ma amen pan kajokajoi on komail due. ⁴² Irail lao pedoi jan ap poekipoeki, kajoi pukat en kalok on irail ni ran en japat kokodo. ⁴³ A jaraui lao nikier, men Juj o Projelit lelapok toto idauenla Pauluj o Parnapaj, me mamajani on irail o panaui irail, ren podidi on mak en Kot. ⁴⁴ A ni japat kokodo karoj toun kanim o pokon pena, pwen ron majan en Kot. ⁴⁵ A Juj akan lao kilaner pokon o, ap pepeirinki o lidere meakan, me Pauluj kawewedea; re palian o lalaue. ⁴⁶ A Pauluj o Parnapaj ap jo majak katitiki: Majan en Kot en loki don komail maj, a pweki omail kaje jan, o wia kin komail jowar on maur joutuk, kilan, je jope wei on men liki kan. ⁴⁷ Pwe iet duen me Kaun o kotin majani on kit: Nai me kajapwil uk adar, pwen marain pan men liki kan, pwe koe en kamaur jili lel jap karoj. ⁴⁸ Men liki kan lao ronadar met, ap peren kidar, o kapina majan en Kot o karoj, me kileledi on maur joutuk, pojonal. ⁴⁹ A majan en Kaun o lolok jili nan wei kan karoj. ⁵⁰ A Juj oko kamakarada li jaupeidi lelapok o jaumaj en kanim kan, o kapei on Pauluj o Parnapaj aramaj o kajapoke ir jan nan jap arail, ⁵¹ A ira jipede jan ni aluwilu ar pwel, pwen kadede on irail, ap kotilan Ikonien. ⁵² A tounpadak kan me dir kila peren o Nen jaraui.

14

¹ A IET me wiauier nan Ikonien: Ira karoj

kotilon on nan jinakoke en Juj oko, ap padapadak kelail, lao kijan men Juj o Krik toto pojona. ² A Juj oko, me jo pojona, kamokimokid men liki kai o kalolap irail on jaulan kan. ³ A ira mimieta warai waja o, o aimaa padapadak duen kupur en Kaun o, me kotin kapwaiada majan en kupur a, ni a kotin kajaleda kilel o manaman akan ki lim ara. ⁴ A toun kanim liak toror pajan. Akai me ian Juj oko, a akai ian wanporon akan. ⁵ A moromoron lao wiauier jan ren men liki kan o pil Juj oko ianaki ar jaumaj akan, pwen kame o kate ira, ⁶ Ira lao manier, ap pitilan kanim Likaonien, o Lijtra, o Derpe, o jap me mi imp a, ⁷ Waja o ira padapadak ronamau. ⁸ A ol amen momod Lijtra, me pat en nä luet o kokon danidan jan ni a tikitik, me jaikenta alu. ⁹ I me kin roneron en Pauluj a padak. A lao majani i, ap kotin kajauiada, me a pojona itar on en kakelailada, ¹⁰ Ap kotin kapitie laudedaa majani: Ukida nä om! I ari majiokadar o aluwei. ¹¹ Aramaj lao kilaner, me Pauluj kotin wiadar, rap nilada kapitiki nin lokaia en Liakonien: Kot akan wia aramajala ap koti don kitail. ¹² Irail ari ki on mar en Parnapaj Iupiter, a Pauluj Merkuriuj, pweki a kaunda kaparok. ¹³ A jamero en Iupiter, me kin mi mon kanim o, ap wado kau ol o al en tuka kai mon kanim o, ap men ian pokon o wia mairon ijij. ¹⁴ A wanporon oko Parnapaj i Pauluj lao mani mepukat, ira ap ter pajan ara likau o tan won nan pun en aramaj akan likelikwir: ¹⁵ Main ko, da me komail wiawiaki mepukat? Kit aramaj dueta komail, ap padaki on komail, pwe komail en wuki jan kot mal pukat, wuki on Kot ieiaj, me kotin

kapikadar lan, o jappa, o jed, o audepa 'rail karoj. ¹⁶ Me kotin mueid on toun jap karoj en wia pein injen ar maj o. ¹⁷ Ari jo, a jota kotin okila pein i, pwe a kotin wiawia mau o kotiki on komail katau jan nanlan o rak o, o kadireki nan monion omail mana o peren. ¹⁸ Ira kotin majani mepukat, a ekij ta, ira jota kak katukiedi en pokon o ar pan mairon on ira. ¹⁹ A Juj oko ap kodo jan Antiokien o Ikonien, kamakarada aramaj. Ir ari kate Pauluj o uradokilan likin kanim o, re ap kiki on, me a matalar. ²⁰ A ni en tounpadak kan ar kapil pena i, a kotida ap kolon on nan kanim o, a manda a ian Parnapaj koieila Derpe. ²¹ Ira lao padapadak ronamau nan kanim o, o kajaulanalar me toto, ira ap purela Lijtra, o Ikonien, o Antiokien. ²² Ira kakelada nen en tounpadak kan o panaui irail, me ren dadaurata pojona, o me kitail en leleki wein Kot kamekam toto. ²³ Ira lao kajapwilada jaunkoa kai nan momodijou karoj, ap kapakap o kaijejol, ap kapakapa ki irail ren Kaun o me re pojonalr. ²⁴ Ira kakan jili Pijidien ap lel on Pampilien. ²⁵ Ira lao padaki duen majan o nan Perke, ap kotilan Atalien. ²⁶ A jan ni waja o ira tanalan Antiokien, waja ira japwile kidar mak en Kot on dodok o me ira kapwaiadar. ²⁷ Ira lao pwarador, ap kapokon pena momodijou, rap kotin kajoia on irail duen en Kot a kotin wiaki ira, o duen a kotin ritinada wanim en pojona en men liki kan. ²⁸ Ira ap kotikot warai ren tounpadak kan.

15

¹ A AKAI me kodido jan Iudää, ap padaki on jaulan kan: Ma komail jota jirkomjaij duen tiak en

Mojej, komail jota pan kak maurela. ² A irail lao liak toror pajan o akakamai on Pauluj o Parnapaj, re ap inauki pena, me Pauluj i Parnapaj, o pil akai irail en kotidalan Ierujalem ren wanporon o jaunkoa kan pweki mepukat. ³ Momodijou ap likid ir wei lao ekij waja. Irail ap weweid nan Pönijien o Jamaria o kajokajoiada duen en men liki ar wukila. Irail ari kaperenda melel jaulan kan karoj. ⁴ Irail lao lel Ierujalem, momodijou o wanporon, o jaunkoa kan ap kajamo ir. Irail ap katitiki meakan, me Kot kotin wiaki irail er. ⁵ A akai kijan pwin en Parijär, me jaulanalar, me uda indada: *Mé pun*, en jirkomjaij ir ala, o kapi on irail, en wiawia kapun en Mojej. ⁶ A wanporon o jaunkoa kan pokon pena, pwen kaparok duen met. ⁷ Irail lao kapukapun pena warailar, Petruj ap kotida majani on irail: Ri ai kan, komail aja, me maj o Kot kotin pil ia dar jan nan pun omail, pwe men liki kan en rona jan nan au ai majan en ronamau o pojona. ⁸ A Kot me kotin ereki monion en aramaj, kotin kadede irail o kotiki on irail Nen jaraui dueta kitail, ⁹ O a jota kotin wiada irair eu nan pun en kitail o irail ni a kotin kamakel monion arail ki pojona. ¹⁰ Ari, da me komail kajonejonki Kot, en kidan pon pop en tounpadak kan lopu eu, me jam atail akan o pil kitail jota kak wa. ¹¹ A kitail kin kamekamelele, me kitail pan kamaureki mak en Kaun Iejuj Krijtuj dueta irail. ¹² A pokon o nenenlata o roneron en Parnapaj i Pauluj ara katiti duen manaman oko o kilel kai, me Kot kotin wia kidar lim ara nan pun en men liki kan. ¹³ Irail lao nenenlar, Iakopuj ap kaparok majanida: Ri ai kan komail ron ia! ¹⁴ Jimon me kajoiada duen en

Kot a kotin pwara don men liki kan ni tapi o pwen pili jan irail kainok eu on mar a. ¹⁵ Pwe iduen majan en jaukop akan duen a intinidi: ¹⁶ Murin mepukat I pan puredo o kawiliakapada im en Dawid, me ronki pajaner, o pur on kauada waja me olar. ¹⁷ Pwe luan aramaj akan en raparapaki Kaun o, pil men liki kan, me wan ad ai, iei me Kaun o majaniadar, me kin kotin wiawia. ¹⁸ Mepukat me lolok jan ni tapi o. ¹⁹ Ari iet me i kajauiada, kitail ender katoutoui irail me wuki on Kot jan ren men liki kan. ²⁰ A jen intine won irail, ren liki jan kajaut en kot mal akan, o nenek, o man mopedlar akan, o nta. ²¹ Pwe jan maj kokodo jaunkawewe en Mojej kin mi nan kanim karoj, pwe re kin padapadak duen i nan jinakoke kan ni ran en japat akan karoj. ²² Wanporon o jaunkoa kan, o momodijou ap maukidar, en pilada ol akai jan ar pokon o porone ira wei ian Pauluj i Parnapaj, en kotila Antiokien: Iudaj, me pil ad a Parnapaj o Jilaj, ol pukat, me kaun pan jaulan kan. ²³ A iet eten, me re intiniedier ap kadar won irail: Iet kit wanporon o jaunkoa kan o jaulan kan kadar won komail, ri at akan, me ko jan ren men liki kan nan Antiokien, o Jirien, o Jijilia at ranamau. ²⁴ Aki at roner, me akai, me koiei jan re at, kin kaponepone kin nen omail ar padak kan ni ar kajapune komail lar indada: Komail en jirkomjaij o kapwaiada kapun o; a je jota ki on irail kujoned akan. ²⁵ Kit ap wiaki eu ni at maukidar en piladar ol akai, ap kadar won komail ianaki kompoke pat Parnapaj o Pauluj. ²⁶ Ol oko me tonmeteki maur ara on mar en Kaun Iejuj Krijtuj. ²⁷ Kit ari kadar wei

Iudaj o Jilaj, me pil pan kajoi on komail mepukat. ²⁸ Pwe Nen jaraui o kit kin kupukupura, me mau, je ender ki on komail eu lopu; mepukat eta me kajampwal: ²⁹ Komail liki jan uduk, me mairon on kot likam, o nta, o man mopelar, o nenek. Ma komail liki jan mepukat, nan komail kin wiawia me mau. Ran kajelel! ³⁰ Irail lao pakadarala, ap kotilan Antiokien, re ap kapokon ir pena, ki on irail kijin likau o. ³¹ Irail lao wadoker, ap peren kidar kamait parail. ³² A Iudaj i Jilaj, me pil jaukop oko panaui kin jaulan kan kajoi toto o pil katinai ir ada. ³³ Irail mi waja o lao ran akai, ap pakadarala popol jan ren jaulan kan, pwe ren kola ren me kadar ira ala. ³⁵ A Pauluj i Parnapaj kotikoteta Antiokien, kawewedar o padapadaki majan en Kaun o, o me toto pil ian. ³⁶ Kadekadeo murin ran akai Pauluj majani on Parnapaj: Kita pan purela ren jaulan kan, me mi kanim akan, waja kita padakier duen majan en Kaun o, o kalekalelapok due 'rail. ³⁷ A Parnapaj men ukada Ioanej, me pil ad a Markuj. ³⁸ A Pauluj kupura, me a iota mau, ira en ukada i, me muei jan ira nan Pampilien o jolar ian ira kolan dodok. ³⁹ Ira ari akamai pena lao ira muei pajan. Parnapaj ari ukada Markuj tana won Jipern. ⁴⁰ Pauluj piladar Jilaj ap kotila. A jaulan kan mueidela ira ni mak en Kot. ⁴¹ I ari kakan jili nan Jirien o Jilijia katinada momodijou kan.

16

¹ PAULUJ ari kotilan Derpe o Lijtra. A kilan tounpadak amen mi waja o, me ad a Timoteuj, nain li en Juj me pojon amen, a jam a men Krik. ² Nan i kalok mau jili ren jaulan en Lijtra o Ikonien

akan. ³ Pauluj kotin men, i en waroki on i. I ari uk i o jirkomjaij i, pweki Juj oko, me mi waja o, pwe irail ajaer, me jam a men Krik amen. ⁴ A ni arail kotikot jili nan kanim akan, re padaki on irail me ren kapwaiada kujoned oko, me wiauier ren wanporon o jaunkoa kan nan Ierujalem. ⁵ Momodijou kan ari kelailada ni pojон o re totolar ni ran karoj. ⁶ A Nen jaraui kotin inapwiedi, me ren der padak duen majan nan Ajien, re ap kakan jili Prikien o Kalatien. ⁷ Irail lao pwara don Mijien, re jon daulul wei on Pitinien, a Nen en Iejuj jota kotin mueid on. ⁸ Irail lao daulul lar Mijien, ap kodilan Troaj. ⁹ A kajanjal eu pwara don Pauluj ni pon: Ol en Majetonien amen me uda, poekipoeki i indada: Kom koti don Majetonien, jauaja kit! ¹⁰ A lao udialer kajanjal o, kit madan kolan Majetonien, pwe je ajaer, me Kaun o kotin molipe kit, en kolan padaki on irail ronamau. ¹¹ Kit ari majel wei jan Troaj o inen won Jamotrajien, a manda lel on Neapolij, ¹² O jan waja o lel Pilipi, kanim lapalap ni apali en Majetonien, me kijan jap en men Rom. Kit ari mimieta nan kanim o ran akai. ¹³ Ni ran en japat je koiei jan kanim o, kolan pon pilap pot, waja re kin kapakap ia. Kit ari mondi o kawewe on li akai, me kin pokopokon waja o. ¹⁴ A li amen ad a Lidia, men jaunet en likau waitata, men Tiatira amen, me kin kaudok on Kot. Nan i me roneron kit. A Kaun o kotin ritinada monion i, pwen apapwali meakan, me Pauluj majanier. ¹⁵ I o a penainai lao paptaijelar, ap poeki re at indada: Ma komail kajau ia da, me i pojonalr Kaun o, komail pan pedelon on nan im ai o kotikot ia; i ari nidinide kin kit. ¹⁶ Kadekadeo ni at kolan kapakap lidu

amen, me kin wun ani, ap tu on kit, me kin kare on moni toto ren a jaumaj kan ki a wun ani. ¹⁷ I me idauen Pauluj o kit weriwer indada: Aramaj pukat me japwilim en Kot lapalap ladu ko, me kin padaki on komail duen al en maur. ¹⁸ A mepukat a wiadar ran toto. A Pauluj kupurola kaualap ap kotin jaupeila majani on *nen o*: Ni mar en Iejuj Krijtuj me i indai on uk, keredi jan i! I ap keredi jan ni auer ota. ¹⁹ A jaumaj akan lao diarada, me jolar kaporopor en ar men wiaki moni, ap jaikidi Pauluj o Jilaj, wai ira lon don wajan net ren jaumaj akan. ²⁰ O kalua ira wei ren jaunkapun kan kaitiki: Aramaj pukat kijan men Juj kin kaokaoe atail kanim, ²¹ O padapadaki tiak me jota pun je en ale de wiada, pwe kitail men Rom. ²² Aramaj karoj ap uda por on ira, o jaunkapun ko dere jan ara likau kan o kapi, ren woki ira. ²³ Irail wokiwoki ira pan pak toto, rap kaje ira di nan imaten o kapiedi jilepa o, en kateneten ira di. ²⁴ A lao aleer kujoned wet ap kaje ira di on nan waron, en imaten o jaliedi aluwilu 'ra nin tuka kai. ²⁵ A lao ni ailep en pon Pauluj o Jilaj kapakap o melkaka on Kot, o me jalidi ko roneron ira, ²⁶ A jap o madan rerereda, kajukajuk en imaten mokidedar, wanim ko ap madan ritida o ar jal akan karoj lapwadar. ²⁷ A jilepan imaten lao pirida jan a mair o kilan wanim ko ar ritidar, ap napekida a kodlaj o, a pan kamela pein i, pwe a kiki on, me jalidi ko me pitila. ²⁸ A Pauluj kapitie laudededa majani: Kom der kame uk ala, pwe kit karoj mia. ²⁹ A ap idok lamp eu o tan rerer o dairukedi jan Pauluj o Jilaj. ³⁰ O wa ira wei jan indada: Main ko, da me i en wiada,

pwen kamaurela? ³¹ Ira ap majani: Pojon Kaun Iejuj, a koe o toun im om pan maurela. ³² Ira ari kawewe on i o toun im a karoj majan en Kaun o. ³³ I ari uk ira ni auer ota ni pon o, widen ara pwal oko. I o na kan karoj ap madan paptaijelar. ³⁴ I ap kalua won ira nan im a, ap kida mo 'ra kijin mana, o peren kidar a pojona Kot, i o ian a kan. ³⁵ A lao ran pajan, jaupeidi ko poronela papa ko indada: Lapwada aramaj pukat! ³⁶ Jilepan imaten o ap kaireki Pauluj majan pukat indada: Jaupeidi ko me ilakido, koma en lapwada. Koma ari kotila popol ³⁷ A Pauluj kotin majani on irail: Irail janjal kadeike kit adar o woki kit men Rom, ap kaje kit ale nan imaten, a met re men kadar kit ala jo janjal. A jo, irail en pein kodo, wa kit wei. ³⁸ A papa ko kaireki jaupeidi kan majan pukat. Irail ap majakadar ni ar ronadar, me ira men Rom. ³⁹ Irail ari kodo, poeki re 'ra o wa ira la jan, o nidinideki ira, en jalap wei jan nan kanim o. ⁴⁰ Ira ari pedoido jan nan imaten o, ap kotila ren Lidia. Ira lao tu on jaulan kan, ap panaui irail o jipale wei.

17

¹ IRA kotin weid nan Ampipolij o Apolonia, ap pwara don Tejalonik, waja jinakoke en Juj oko mi ia. ² Pauluj ap kotilon on re 'rail duen a kin wiawia o ian ir kapakaparok pena jan kijin likau kan ni ran en japat jilu. ³ A kotin padaki o kajaleda, me Krijtuj udan kalokolok o iajada jan ren me melar akan, o me Iejuj men et, me i kawewe on komail, me Krijtuj. ⁴ O akai irail me pojona ap waroki on Pauluj i Jilaj, o pil men Krik lelapok me toto, o li jaupeidi me kaidin me malaaulau. ⁵ A Juj oko

pepeirindar, ap ukada ol jued kai, o kapokon irail pena o kapeida kanim o, o kapil pena im en Iajon, pwen wa ira don pokon o. ⁶ Irail lao jo diar ira da re ap waikelon don jaumaj akan en kanim o Iajon o jaulan kai indada: Mepukat kamokimokidadar jappa, nan ira pil pwara dor met. ⁷ A Iajon kajamo ira er, o irail karoj kin tiakedi majan en Jija ni ar kositiki, me dene amen Nanmarki Iejuj. ⁸ Irail ari kamakaradar aramaj o jaumaj akan nan kanim o ni ar ronadar mepukat. ⁹ Irail lao aleer jan ren Iajon o me tei kan ar kapwa, re ap kadar ira la. ¹⁰ A jaulan kan madan kadarala Pauluj i Jilaj ni pon Peröa. Irail lao pwarado, ap kotilon on nan jinakoke en Juj oko. ¹¹ Mepukat me mau jan irail nan Tejalonik, pwe re pitipit aleer majan o pereperen kalelapokki kijin likau ni ran karoj, ma melel mepukat. ¹² Ari, me toto irail pojonal, li o ol en Krik kan kijan jaupeidi me toto ian. ¹³ A men Juj en Tejalonik ko lao roner, me Pauluj pil padapadak nan Peröa majan en Kot, irail ap kodo o kamakaradar aramaj akan. ¹⁴ A jaulan kan madan kadarala Pauluj, dene a pan kotidila ni oror. A Jilaj i Timoteuj mimieta waja o. ¹⁵ O me pelikid Pauluj akan kalua i lel Aten. Irail lao aleer kujoned on Jilaj o Timoteuj, me ira en pitipit ko don i, re ap jamalar. ¹⁶ A ni en Pauluj a kotin auiaui ira nan Aten kupura ap ola ni a majani nan kanim o dikedik en ani rok ia. ¹⁷ I ari kotin padaki on Juj oko o me toun kaudok kan nan jinakoke pil wajan net, me a kotin padaki on, me kin pokon pena waja o ni ran akan karoj. ¹⁸ A jaunpadak en Epikurioj o Jtoik kai ap akamai on i o akai indada:

Da paupaulap men et men inda? O akai indada: Likamata i jaunpadak en kot en wai akan aki a padaki on irail ronamau en Iejuj o en aramaj ar pan maureda. ¹⁹ Irail ari ukada i o walan Areopak indada: Kit jota pan kak ron duen padak kap pot et, me koe kin kaweweda? ²⁰ Pwe kajoi en wai pot, me kom wa don kit, kit ari men wewekei duen mepukat. ²¹ Pwe toun Aten o men wai kan, me mi waja o, kin jopijokki ar kajokajoi o roneron duen meakaroj me kap. ²² A Pauluj kotida pon dol en marj majani: Komail ol oko en Aten, i kajauiadár, me komail kin majak kaualap kot likam akan, ²³ Pwe ni ai koko jili met, o kilekilaner omail jaraui kan, i ap diaradar pei jaraui eu, me intinidier poa: Japwilim en kot me jo diarokadar, me komail kin kaudoki on ap jaja i, i me i kin padapadaki on komail. ²⁴ Kot me kotin wiadar jappa o audepa karoj i me Kaun en nanlan o jappa, nan a jota kotikot nan im en kaudok kan me aramaj wiadar. ²⁵ O jota me kin upaki i pa en aramaj likamata a kotin anane meakot; pwe pein i kin kotin nene on karoj maur, o ajinok o meakaroj. ²⁶ O a kotin wiadar wein aramaj en jappa karoj kaparapar jan nta ta ieu, pwen kaukaujon nan jap karoj, o a kotin kileledier warai o wajan ar kaujon. ²⁷ Pwe ren raparapaki Kot, ma ir kak pam o diar i, pwe a jota kin doo jan amen amen kitail. ²⁸ Pwe i me kitail kin memaureki, o mokideki, o mimiaki, duen akai omail jaunkaul pil indadar: Pwe kij a kitail karoj. ²⁹ Ari, ma kitail kijan Kot, kitail ender lamelame, me Kot rajon kold, de jilper, de takai, de dikedik eu, me aramaj lolekon diaradar. ³⁰ Ari, kot

kotin kanonama on kitail ni anjaun atail rotorot. A anjau wet a kotin majani *on* aramaj karoj, ren kalula waja karoj. ³¹ Pwe a kotin kileledier ran eu, me a pan kotin kadeika kida jappa Ol amen, me a kotin katororedar ni tiak pun. A iet kilel, me a kotiki *on* aramaj karoj: A kotin kaiajadar i jan ren me melar akan. ³² Irail lao ronadar duen mauredan me melar akan akai ap lalaue, a akai inda: Je men pur *on* ron jan komui duen met. ³³ Pauluj ari kotila jan re 'rail. ³⁴ A ol akai waroki *on* i o pojonalr. Amen ir Dionijiuj kijan jaunkapun kan; a li amen, me ad a Damarij, o pil akai ian irail.

18

¹ MURIN mepukat a kotila jan Aten o kotilan Korint, ² A lao diaradar Juj amen me ad a Akwila me ipwidier Pontuj, me apton kodo jan Italien o a paud Prijila, aki Klaudiuj majani, me Juj oko karoj en kokoke jan Rom, i ari kotilan re 'ra. ³ O kotikot re 'ra, ian dodek, pwe ira jon ta ieu wiada im likau. ⁴ O ni ran en japat karoj a kin kotin padapadak nan jinakoke o kalekalolekone men Juj o men Krik kan. ⁵ A Jilaj o Timoteuj lao kodido jan Majetonien, Pauluj kotin jopijokki kaualap padak o, pwe a kadede *on* Juj akan, me Iejuj me Krijtuj. ⁶ A irail lao akamai o lalaue, a ap jipededi japwilim a likau majani *on* irail: Dip omal en kapokon *on* pein komail. Nai me makelekel jan met, i pan kola ren men liki kan. ⁷ I ari kotila jan waja o ap kotilan nan im en amen me ad a Jujt me kin kaudok *on* Kot, me im a pat *on* jinakoke. ⁸ A Krijpuj, jaumaj en jinakoke pojonal Kaun o, ianaki karoj toun im a; toun Korint me toto lao ronada, ap pojonal o

paptaijela. ⁹ Kaun o ap kotin majani *on* Pauluj ni a auramen ni pon: Der majak, padapadak ender nenenla! ¹⁰ Pwe Nai ian uk, o jota me pan jair uk, pwen kame uk, pwe nai aramaj me toto nan kanim wet. ¹¹ I ari kotikot waja o par eu o jaunipon wonu kaweweda majan en Kot nan pun arail. ¹² Ni muein Kalion kakaundar Akaia, Juj akan ap wiaki eu, jaikidi Pauluj o wa don i mon mol en kadeik o, ¹³ Indada: Lap men et kin pitipiti aramaj, ren kaudok *on* Kot ap palian kapun. ¹⁴ Pauluj lao men majanda, Kalion ap majani *on* Juj oko: Komail Juj oko, ma japon eu de me jued kot, i pan ron komail. ¹⁵ A ma akamai duen lamalam, o ad akan, o omail kapun, nan pein komail pan wia, pwe nai jota men jaunkapun pan mepukat. ¹⁶ I ari jiken ir wei jan ni mol en kadeik o. ¹⁷ A karoj ap jaikidi Jojtenej, jaumaj en jinakoke o woki i mon mol en kadeik o. A Kalion jota injenoki mepukat karoj. ¹⁸ Pauluj lao kotikot waja o ran toto, ap kotin kamurimuri *on* jaulan kan o ianala jop pot kotilan Jirien; Prijila i Akwila ian i. Maj a kotin kotedar tapwi nan Kenkrää, pwe a inau mia. ¹⁹ I ari jupi *on* Epijuj, pwilikidi *on* ira waja o, a pein i kotilon *on* nan jinakoke o kaparok *on* Juj oko. ²⁰ Irail poeki i, en mimieta re 'rail anjau warai, a jota kotin duki *on*. ²¹ O a kotin kamurimuri *on* irail majani: I udan ian kamadip kokodo nan Ierujalem. A ma Kot pan kotin mueid *on* ia, i pan pure don komail. A ap kotin majel jan Epijuj. ²² A lao kotin keredi Jäjarea, ap kotidala ranamau *on* momodijou ap kotilan Antiokien. ²³ A kotikot waja o anjau kij, ap kotila kakan jili nan wein Kalatia, o Prikien, kakelada

tounpadak kan karoj. ²⁴ A men Juj amen, me ad a Apoluj, me tikidar Alekjandrien, iei ol kadek lokaia, o me erekij kijin likau kan, a ko don Epijuj. ²⁵ Men et aleer padak ni al en Kaun o, o a kelail ni *nen e*, a padapadak o kaweweda mau meakan duen Iejuj; a paptaij en Ioanej me a aja. ²⁶ I ari tapiada aima padapadak nan jinakoke. A Akwila o Prijila lao ron i, ap uke don ira i, kawewe on i al en Kot. ²⁷ A lao men kola Akaia, jaulan kai ap intin won tounpadak kan, poeki re 'rail, ren kajamo i. I lao pwarado, ap jauaja irail, me pojond kilar mak en Kot. ²⁸ Pwe a manaman on Juj akan, kajale on irail jan kijin likau kan me Iejuj me Krijtuj.

19

¹ A ni anjau Apoluj mi Korint, Pauluj kotin kakan jili jap en pali poa kan, ap lele don Epijuj waja a diarada tounpadak kai. ² A kotin majani on irail: Komail aleer *Nen* jaraui ni omal pojonal? Irail potoan on i: Je jota man ron, me *Nen* jaraui mia. ³ A ap kotin majani: A ij, me komail paptaij on? Irail inda: On paptaij en Ioanej. ⁴ Pauluj majani: Ioanej paptaij ki paptaij en kalula, ni a majani on aramaj akan, me ren pojond i me pan pwarado mur i, i Iejuj. ⁵ Irail lao ronadar met, re ap paptaij on mar en Kaun Iejuj. ⁶ Pauluj lao kotin pwil po 'rail lim a kan, *Nen* jaraui ap kotidi po 'rail, irail ari lokaia nil toror pajan o deideikop. ⁷ A ir ol oko me ekriamen. ⁸ I ari kotin purepure nan jinakoke o aimapadapadak jaunipon jilu, kapakaparok o kawewedar meakan duen wein Kot. ⁹ A akai lao kapitakailar, o jo pojond, o lokelokaia jue on aramaj akan duen lamalam, a ap jaupei

jan irail o katorela tounpadak kan, o padapadaki *on* irail nan im en padak en Tiranuj.¹⁰ Mepukat wiauier jaunpar riau; toun Ajien karoj ari ronada majan en Kaun o, men Juj o men Krik karoj.¹¹ O Kot me kotin wia kida lim en Pauluj manaman kapuriamui akan.¹² Re pil aleer lim en pudo o likau moa jan pali war a, pwilikidi *on* me jomau kan, jomau o ap jare jan, o *nen* jueed akan keredi jan.¹³ Men Juj widinok kai, me kin koko jili kati ani, ap jon jakaraki don irail, me tanwar en *nen* jueed kai, mar en Kaun Iejuj, indada: Kit kaukilan komail Iejuj, me Pauluj kin padapadak due.¹⁴ A ol ijimen mia nain jamaro lapalap Jkepjaj, ol en Juj amen, me wiadar mepukat.¹⁵ A *nen* jueed jaben irail indada: I aja Iejuj, o i aja duen Pauluj, a komail, ij komail?¹⁶ A aramaj o, me *nen* jueed mi poa, ap luje don irail o kaloe irail edi. Ir ari tana jan nan im o kilijo o kili olar.¹⁷ A met lok jili ren men Juj o Krik akan, me kaujon Epijuj. O majak kipa irail edi, o mar en Kaun Iejuj me lomuinlar kaualap.¹⁸ O me ian pojonalr me toto kodo weekadar o kajaledar arail wiawia kan.¹⁹ O pil me toto, me kati ani, wa pena nairail puk o ijik ir ada mon karoj; ir ari wadok pwain ar o diar, me a dok *on* moni limenen.²⁰ Majan en Kaun ari pwaidar kaualap.²¹ Murin mepukat Pauluj ap kotin inon *ion* ni *nen* e kakan jili wein Majetonien o Akaia, ap kotilan Ierujalem majanidar: I lao milar waja o, i pil pan kilan Rom.²² I ari kadarala Majetonien riamen, kijan me papa i: Timoteuj o Erajtuj. A pein i kotikoteta maj nan Ajien.²³ I anjau me moromoron laud wiauier pweki lamalam.²⁴ Pwe

amen, me ad a Demetriuj, jaunmata amen, me kin wiada im en kaudok jilper kan on Diana, me kare on irail, me kin wiawiada, moni toto. ²⁵ I ap kapokon irail pena o toun dodok en jon ota indada: Main ko, komail aja, me dodok wet meid kadepa on kitail, pwe i me kitail kapwapwaki. ²⁶ A komail kilekilan o roneron, me Pauluj men et kin kaloedi o kawukila aramaj toto a kaidin nan Epijuj eta, pwe pil koren ion nan Ajien pon, ni a kin padaki on aramaj akan, me dene kaidin irail kot akan, me wiaui pan pa en aramaj akan. ²⁷ Mepukat meid apwal on kitail. Pwe kaidin atail dodok eta me pan kamala, pwe pil im kaudok en kot Diana lapalap o a linan, me toun Ajien o jappa karoj kin kaudoki on pan jorela. ²⁸ Irail lao roner mepukat, re ap makara kida kaualap o weriweradar indada: Meid lapalap Diana en men Epijuj! ²⁹ A karoj toun kanim o ap pinidar, wiaki eu, tanalan im en madon, tanaki Kaioj o Arijtarkuj men Majetonien, me waroki on Pauluj oko. ³⁰ A Pauluj lao pan kotilon nan pokon o, tounpadak kan ap jota mueid on i. ³¹ O jaumaj en Ajien kai, me kompokepa kan, ilake don i, panaui i, ender kotilan im en madon o. ³² Ari, akai wia eu jon en lokaia, a akai eu, pwe pokon o pinidar. A me toto re 'rail jaja karep en ar pokon pena. ³³ Irail jikon jan nan pokon o Alekjander; Juj oko me jikonla i. A Alekjander olol on irail, ap men jaben pokon o. ³⁴ Irail lao aja, me i kijan Juj oko, re ap wiaki eu weriwerada auer riau: Meid lapalap Diana en men Epijuj! ³⁵ A jaunintin en kanim o lao kadukiedi pokon o, ap indada: Komail ol

oko en Epijuj, ij aramaj, me jaja, me kanim en men Epijuj kin kaukaudoki *on* Diana lapalap o dikedik, me pupedi jan nanlan? ³⁶ A ma jota, me pan kak kalikame mepukat, komail en nenenla o der wiada me japon! ³⁷ Pwe komail ukedo ol pukat, me jota kin kuliada im en kaudok o, pil jota lalaue omail kot li. ³⁸ A ma Demetriuj o ian a kan mauki meakot ren amen, kapun ap pan wiaui, pwe jaunkapun kai mia, ren kapukapun re 'rail. ³⁹ A ma komail mauki eu jon toror, i me pan kapunala nan kapun o. ⁴⁰ Pwe kitail pan pukoki moron en ran wet, pwe jota karepen, me kitail en kapunki pokon wet ar tanatan pena. ⁴¹ A lao majani *on* irail mepukat, ap kadar pajan pokon o.

20

¹ MORON lao dukedier, Pauluj ap molipe pena tounpadak kan, ap kotin kamurimuri *on* irail o kotila, pwen jailokelan Majetonien. ² A lao kakan jili jap oko, o panapanauai irail kaualap, ap kotilan wein Krik. ³ A lao kotikot waja o jaunipon jilu, ap men kotilan Jirien, ari jo, a kotin pure don Majetonien, pwe Juj oko majamajan i. ⁴ A iet akan, me likid i lel Ajien: Jopater nain Piruj men Peröa, a Arijtarkuj o Jekunduj men Tejalonik, a Kaiuj men Derpe, o Timoteuj, o Tikikuj, o Tropimuj men Ajien. ⁵ Mepukat tion maj ap aui kit nan Troaj. ⁶ Murin kamadip en prot jomut je jerok wei jan Pilipi, tanatanki ran limau kokola re 'rail Troaj, waja je mimi ia ran iju. ⁷ A ni ran kaieu en wik, ni at pokon pena, pwen pilitiki pena prot, Pauluj ap kotin padaki *on* irail. A mandan ran o a pan jamala. A kotin kawarailar a padak lao lel ailep

en pon. ⁸ A lamp toto mi nan kokon poa, waja je pokon pena ia. ⁹ A manakap amen, me ad a Eutikuj, me momod nan wanimtuk, me mair kalikala. A ni en Pauluj a padak warai, i ari mair kalikala melel, ap pupedi jan ni kajilu en kokon poa, o re pokada, a melar. ¹⁰ A Pauluj me kotidi kipedi on poa o polodi i majani: Komail der mauk, pwe a memaur! ¹¹ I lao kotidala o pilitiki pena prot, o konoter, o padapadak warai lao lel waja ran, ap kotilar. ¹² A irail wado manakap memaur ap pereperen kaualap. ¹³ A kit me madan ian jop o, tanatan kolan Ajoj, waja je pan uk ia Pauluj, pwe i me a kakalik on kit. A pein i pan japal. ¹⁴ A lao tu on kit nan Ajoj, je ap uk i, tanalan Mitelene. ¹⁵ Kit tanatan kodo jan waja o, a manda je lel on likin Kioj, o manda je lele don Jamoj, o je mondi Trokilion, a manda je pwara don Miletuj. ¹⁶ Pwe Pauluj kileledier en dauli Epijuj, pwe a der pwawand nan Ajien, pwe a kotin karawaru, ma a pan kak, a pan lel on Ierujalem ni ran en Pentikoj. ¹⁷ A jan Miletuj a kotin ilakilan Epijuj molipe jaunkoa en momodijou kan. ¹⁸ Irail lao pwara don i, a kotin majani on irail: Komail aja duen ai wiawia re omail anjau karoj jan ni tapin ran o, me i lel Ajien, ¹⁹ Duen i papa Kaun o ni aktikitik, o janejan, o kamekam nan pun en Juj oko, ni ar rukiruki ia di. ²⁰ O duen i iota oki janer meakot me katepan, pwe i kaireki komail karoj, o padapadaki komail janjal o nan im akan. ²¹ O i kadede on men Juj o pil men Krik kalula on Kot o pojон atail Kaun Iejuj Krijtuj. ²² A kilan, i ap kokodalan Ierujalem, nen i jalidi o i jaja, da me pan pid ia waja o. ²³ A Nen jarauí

kin kotin kadede *on* ia nan kanim karoj, me jal akan o kamekam kin auiaui ia. ²⁴ Ari jo, i jota kin injenoki mepukat, i pil jota kajampwaleki maur i, pwe i en kaimwijokela ai koa dodok, me i aleer *jan* ren Kaun Iejuj, en kadede ronamau en mak en Kot. ²⁵ A kilan, i ap ajaer, me komail karoj, me i padapadaki oner wein Kot, pan jolar udial maj ai. ²⁶ I me i kadede *on* komail ran wet, me i makelekel *jan* ntan komail karoj. ²⁷ Pwe i padaki *on* komail duen kupur en Kot, o jota man meakot me i okijan komail. ²⁸ Komail ari kalaka komail o momodijou karoj waja, me *Nen* jaraui kotin kajapwil komail dan jilepa ko, pwen apapwali momodijou en Kot me a kotin pwainiki pein nta. ²⁹ Pwe i ajaer, me murin ai jamalar kidi komad akai pan pwara don komail, me jota pan kajampwaleki pwin o. ³⁰ A ol akai pan uda *jan* nan pein komail, me pan padak japun, pwen wiaki tounpadak kan pein ar warok kan. ³¹ Komail ari majamajan o tamanda, me i jota dukedi, panaui amen amen, *janejan* ni ran ni pon jaunpar jilu. ³² Ari, i pan mueid *on* komail Kot o majan en kupur a, me manaman *on* kapwai komail ada, o kotiki *on* komail jojo eu ren me jaraui kan. ³³ I jota noroke en amen a jilper, de kold, de likau. ³⁴ Pein komail aja, me pa i kat kin papa ia o ai warok kan. ³⁵ I kajale *on* komail er meakan duen komail en dodok, pwen jauaja me luet akan o tamatamanda majan en Kaun Iejuj akan, duen a pein kotin majani: Kiki wei me kaperen *jan* ale. ³⁶ A lao kotin majanier mepukat, a kelepuki ian irail karoj kapakap. ³⁷ Irail ari *janejan* kaualap o polodi tapin wor en Pauluj o

metik i. ³⁸ Re injenjuedekier kaualap a majan, me dene re jolar pan udial jilan i. Irail ari likid i koti on pon jop o.

21

¹ KADEKADEO kit lao majelwei jan murin at kamurimuri on irail je tanatan inen won Kuj, a manda lel on Roduj, a jan waja o je tanalan Patara. ² Kit lao diaradar jop pot, me pan kola Pönijien, je ap keredan poa majelwei. ³ Kit lao kilaner Jipern, je dauli ni pali maun, tanatan kolan Jirien ap jupi on Tiruj, pwe i waja audepan jop o pan pwilidi ia. ⁴ Je lao diaradar tounpadak kan, kit ap mimieta waja o ran iju. Irail ap majanki Nen, Pauluj ender kodalan Ierujalem. ⁵ Kadekadeo kit lao kaimwijokila ran oko, je ap majel kokola. Irail karoj me likid kit lel likin kanim, li o jeri kan pil ian; kit ap kelepuki ni oror, o kapakap. ⁶ Kit lao kamurimur pena, je ap kereda pon jop o, a irail purelan deu 'rail. ⁷ Kit tanatan kodo jan Tiruj ap ko don Ptolomaij; kit ap ranamaui jaulan kan o kairu re 'rail ran eu. ⁸ A mandan ran o je majeler, ap lel on Jäjarea, kit ap pedelon on nan im en jaunpadak Pilipuj, me kijan ijimen oko, o mimieta re a. ⁹ A men et na jeripein makelekel pamen mia, me kin deideikop. ¹⁰ A ni at kaukaujon waja o ran toto, jaukop amen ap kodido jan Iudää, me ad a Akapuj. ¹¹ A lao pwara don kit, ap ale japwilim en Pauluj pirapir pira pena pein pa a o nä a kan, katitiki: Iet me Nen jaraui kotin majani: Iet duen men Juj oko, me mi Ierujalem, pan jaliedi ol o, me a pirapir wet, o panalan i nan pa en men liki kan. ¹² Kit lao ronada mepukat, kit o pil irail karoj toun

waja o ap poekipoeki a ender kotidalan Ierujalem.
 13 A Pauluj kotin jaben: Da me komail janejanki o kawekila nan monion i? Pwe kaidin jalidi eta, me i kak on, pwe pil mela nan Ierujalem pweki mar en Kaun Iejuj. 14 A lao jota duki on, kit ap nenenla indada: Kupur en Kaun o en pwaida. 15 Murin ran pukat je ki pena at kapwa kan o daululan Ierujalem. 16 A tounpadak en Jäjarea kai pil ian kit, o re ukado Mnajon men Jipern, tounpadak ma amen, me je pan kairu re a. 17 Kit lao lel Ierujalem, jaulan kan kajamo kit popol. 18 A mandan ran o Pauluj ian kit kotila ren Iakopuj o jaunkoa karoj pokon pena waja o. 19 A lao ranmaui irail, ap kotin kajokajoia meakan, me Kot kotin wiai on men liki kan ki a dodok. 20 Irail lao ronadar mepukat, re ap kapinaki Kot indai on i: Ri at, kilan men Juj me totoia me ian pojonal, o irail karoj kin kajampwaleki kapun o. 21 Nan a loki on irail duen komui, me dene komui kin kaukawewe men Juj, me dondole men liki kan, ren kajela Mojej o padapadaki, re ender jirkomjaij jeri kan, o pil der dadaur tiak kan. 22 A iaduen, pokon pan wiaui, o re pan ronada, me komui jamador. 23 Ari, komui pan wiada met, me je pan indai on komui: Ol pamien mi re at, me ar inau mia. 24 Uk irail ada o kamakelekel komui da ianaki irail, o pwain irail pwe mon arail en jeiei, o karoj pan kilan, me likam pot, me re roner duen komui, o me komui pil kin kapwaiada kapun o. 25 A duen me pojonal jan ren men liki kan, je intiniedier o kujoned edar, me ren der kapwaiada mepukat. A iet eta: Ren liki jan uduk me mairon on kot likam, o nta, o man moperlar, o nenek. 26 Pauluj ap kotin ukada

ol oko, a manda a kamakelekelada pein i ap ian irail kotilon on nan im en kaudok o kotin kajaledar ran en arail kamakelekel, lel mairon en amen amen wiauier. ²⁷ A ran iju lao koren ion nikier, men Juj en Ajien ap kilaner i nan im en kaudok o, rap kamoromoroda aramaj karoj o jaikidi i, ²⁸ Weriwerada indada: Ol en Ijrael, komail jauaja, iet aramaj o me kin kaukawewe on karoj waja karoj, ren palian Juj akan, o kapun, o waja kij et, o a pil kalua don nan im en kaudok men Krik kai, o kajaminela waja jaraui wet. ²⁹ Pwe maj o re kilanadar, me Tropimuj men Epijuj ian i nan kanim o, re ap kiki on, me Pauluj kalualon on i nan im en kaudok. ³⁰ A kanim o moromoronada kaualap o aramaj akan tan pena. Re ap jaikidi Pauluj o waike jan i nan im en kaudok o, a wanim ko ap madan ritidi. ³¹ Irail pan kamela i, a ron ap lel on jaumaj en jaunpei kan, me Ierujalem moromoronda. ³² I ari madan ukada jaunpei o jaumaj akai ap tanadi won irail. Ir lao kilan jaumaj o jaunpei ko, re ap jolar woki Pauluj. ³³ Jaumaj o ap kai on, koledi i majani, i en jalikidi jal mata riapot, o idok: Ij i, o da me a wiadar? ³⁴ A akai jan nan pokon o weriwer wiada eu jon en lokaia a akai eu. A ni a jota kak weweki, me re moromoronki, ap majani, a en wijikelan nan im en jaunpei. ³⁵ A lao lel on kandake o, jaunpei ap wewa i, pweki pokon o koiden pena i. ³⁶ Pwe pokon o, me idauen, weriwer indada: Jiken wei i! ³⁷ A ni en Pauluj a pan wijikelon on nan im en jaunpei, a ap majani on kaun lapalap o: A jota muei on ia, en indan komui meakot? A ap majani: Komui aja lokaia en Krik? ³⁸ Ari, kaidin komui ol en Äkipten, me

kaapeida aramaj oko mon ran akai, ap kalualan jap tan ol lolap pakid? ³⁹ A Pauluj majani: Nai ol en Juj amen, men Tarjuj, kanim indand en Jilijia eu, i men poeki re omui, en mueid on ia, en kapakaparok on aramaj pukat. ⁴⁰ I ari mueid on i. Pauluj ap kotida pon kandake o olol on aramaj akan. A lao molelar kaualap, Pauluj ap kaparok on irail ni nor en Ipru majani:

22

¹ RI ai ko, jam ai ko komail, ron maj ai jaben komail. ² Irail lao roner, me a majani on irail ni lokaia en Ipru, re ap nenenla kaualap. I ari kotin majani. ³ Ol en Juj amen nai, me tikidar Tarjuj en Jilijia, a i kakairida nan kanim wet ni aluwilu en Kamaliel, padapadakki kapun en jam atail akan, o nantion poniponi Kot dueta komail kin wia ran wet. ⁴ O i kawelar al pot et lel on kamelar aramaj, ni ai jaliedi o panalan imaten ol o li akan. ⁵ Pwe iduen me jamero lapalap o jaumaj akan kin kadede kin ia, pwe i aleer jan irail kijin likau, on ri (atal) akan. I ap kolan Damajkuj, pwen pil jaliedi o wa don Ierujalem, me mi waja o, pwe ren kamekame. ⁶ A ni ai koko wei korendor Damajkuj, nin jauaj, marain eu kodido jan nanlan, jare ia da. ⁷ Nai ari pupedi nani pwel o ronada nil eu, me majani on ia: Jaul, Jaul, da me koe kame kin ia? ⁸ Nai ari potoan on: Ij komui Main? A kotin majani on ia: Nai Iejuj en Najaret, me koe kin kame. ⁹ A me ian ia udialer marain o, ap majapwekadjar, a re jota ron kapit en me majan don ia. ¹⁰ Nai potoan on: Da me i en wiada Main? Kaun o ap kotin majani on ia: Paurida u kowei on Damajkuj, nan

a pan kapare on uk waja o, me kaonop on uk er, en wiada. ¹¹ A i jolar kak kilan waja, aki linan en marain o, i ap daululan Damajkuj; me ian ia kalua kin ia pa i. ¹² Ananiaj, ol lelapok amen duen kapun o, me kalok mau jili ren Juj akan karoj, me kaujon waja o, ¹³ Ap ko don ia kajikajinen imp ai indai on ia: Ri ai Jauluj, kilanada waja! Ari, ni auer ota i jaradan i. ¹⁴ I ari katitiki: Kot en jam atail akan, me pil uk adar, pwe koe en lolekonki a kupur, o udial me Pun o, o ron kapit en jilan i. ¹⁵ Pwe koe pan japwilim a jaunkadede on aramaj karoj, duen me koe kilanadar o ronadar. ¹⁶ Ari, da me koe auiaui? Paurida o paptaijela, pwe dip om akan en widen jan, o jakarkidan mar a. ¹⁷ A kadekadeo i lao pwara don Ierujalem o kapakap nan im en kaudok o, i ap wukilar. ¹⁸ O i kilan i, me kotin majani on ia: Kananata, madana wei jan Ierujalem, pwe irail jota pan duki on om kadeke kin ia. ¹⁹ Nai ari potoan on: Main, pein irail aja, me i panalan nan imaten o woki nan jinakoke kan me kin pojon komui. ²⁰ A ni japwilim ar jaunkadede Jtepanuj kamatalar, nai pil u impa o peren kidar a kamatalar, nekinekid likau en me kamatalar i ko. ²¹ A ap kotin majani on ia: U ko wei, pwe I pan kadar uk ala waja doo ren men liki kan. ²² Irail roneron i lel on majan pot et, ap nil laudededa indada: Jiken wei jan jappa lap men et! Pwe a jota mau on, i en memaureta! ²³ A ni arail weriwerada, o kajelar ar likau, o kajadar pwel par, ²⁴ Kaun lapalap o ap majani, i en wijikelan nan im en jaunpei o majani, ren woki i, pwe i en lelapok kila, da me re weiweilokeki i. ²⁵ Irail lao

jaliedi i, Pauluj ap idok ren kaun o, me u impa: Me pun, en woki aramaj en Rom amen, me kaikenta pakadeikadar? ²⁶ Kaun o lao ronada met, ap kola ren kaun lapalap o indada: Da me kom pan wiada, pwe aramaj men et men Rom amen. ²⁷ Kaun lapalap o ap kodo indai on i: Katitiki on ia, ol en Rom amen komui? A jaben: Ei. ²⁸ Kaun lapalap o jaben: Pwai laud me i jaladok kilar. A Pauluj majani: A nai me tikidar jaladok. ²⁹ Me kodo kadeikada i, ap madan pure jan i, o kaun lapalap lao ajadar, me i ol en Rom amen, a pil majakadar, pweki a jaliedi i. ³⁰ A mandan ran o a inon ion melel aja karep en Juj oko ar panala i, ap lapwada i o kapokon pena jamero lapalap o toun kapun o, ap wadila Pauluj o kotikidi on i mo 'rail.

23

¹ A PAULUJ kotin aupwil jili nan kapun o ap majani: Ri ai ko, i dadaurata me mau on Kot lao lel ran wet. ² A jamero lapalap Ananiaj majani on men impa, ren pikir au a. ³ Pauluj ap majani on i: Kot pan kotin pikir uk malaun men koe, pwe koe momod waja en, en kadeik ia da duen kapun o, ap tiakedi kapun o ni om indada, ren pikir ia. ⁴ A men impa indada: Koe pan lalaue japwilim en Kot a jamero lapalap? ⁵ Pauluj ap majanier: Ri ai ko, i jaja, me i jamero lapalap o, pwe a intinidier: Koe der nan au jue duen omail kaun lapalap o! ⁶ A Pauluj lao diaradar, me akai irail Jadujär, a akai Parijär, ap kapitie laud nan kapun o majani: Ri ai ko, nai Parijär amen o nain Parijär amen, ai kaporopor en me melar akan ar pan maureda, i me i pan pakadeikada. ⁷ A lao majanier met,

Parijär o Jadujär akan ap akamai pena; ari momod o muei pajan. ⁸ Pwe Jadujär kin inda, me dene jota me pan maureda, o pil dene jota tounlan, pil jo *nen*, a Parijär kin kamelele karoj. ⁹ A weriwer laud wiauier. A jaunkawewe kan, me kijan Parijär kajinenda kaparok katitiki: Jota me jueg kot en aramaj men et, me je diar. A ma *nen* eu de tounlan amen majani *on i*, kitail der palian Kot! ¹⁰ A lao moromoron kaualap, kaun lapalap o ap majak, me Pauluj pan dapenok pajan, ap majani, me jaunpei kai en kodilan koledi *i*, wado jan nan pun ar o wa don nan im en jaunpei. ¹¹ A pon pena jan ran o kaun o kotikot re a majani: Kaporopor mau, pwe duen om kadede ia nan Ierujalem, iduen koe pil pan kadede ia nan Rom. ¹² A lao ran pajan, Juj akai ap inauki pena o kaukila, me re pan jolar *kan o nim* meakot, re lao kamelar Pauluj. ¹³ A irail, me wiadar inau wet, me paek jama. ¹⁴ Iraile kodo ren jamero lapalap o jaumaj akan katitiki: Je inauki pena o kaukila, me je jolar pan *kan o nim* meakot, je lao kamelar Pauluj. ¹⁵ Komail o toun kapun ari poeki ren kaun lapalap o, a en kadara don komail *i*. Dene komail pan raparapaki melel re a, a kit pan majamajan kamela *i*, mon a pan pwara don komail. ¹⁶ A wawan Pauluj jeri amen lao roner ar ruki *i*, ap pedelon *on im* en jaunpei kai kaireki Pauluj. ¹⁷ Pauluj ap ekeredo kaun amen, majani *on i*: Kare won manakap men et ren kaun lapalap o, pwe meakot mia, me a men kaireki *i*. ¹⁸ I ari ukada *i* kare won *i* ren kaun lapalap o indada: Pauluj me jalidi, eker ia don *i* o poeki re *i*, *i* en wa don komui manakap men et, pwe meakot mia, me a men kaire kin

komui. ¹⁹ Kaun lapalap ap koledi pa a o koieila waja rir kalelapok: Da me koe men kaire kin ia? ²⁰ I ari katitiki: Juj akai inauki pena, en poeki re omui, en kadara don kapun Pauluj lakap, dene komui men pur on raparapaki mau due. ²¹ A komui der duki on irail, pwe ol paek jama, me rukiruki i, me inauki pena o kaukilar, me re jolar pan kan o nim re lao kamela i. A irail auiaui anjau wet, me komui en mueid on irail i. ²² Kaun lapalap o ap kadarala manakap o majani on i: Der indan meamen, me koe kaire kin ia met! ²³ A lao ekeredor kaun riamen, ap majani: Kaonopada jaunpei riepuki, pwen kola Jäjarea, o pil me dake oj ijiakan, o me wa katieu riepuki jan ni klok duaau en ponpon wet. ²⁴ O pil kaonopada man akai, me re en kida poa Pauluj, o ren kanakanai on walan i ren kopina Pelikj. ²⁵ A pil intiniedier kijin likau duen met: ²⁶ Nai Klaudiuj Lijiaj kadar won komui main kopina Pelikj ai ranamau. ²⁷ Ol men et, me Juj oko jaikidier, o metar kij a pan kamela re 'rail. A nai ukada jaunpei kei dorela i ni ai ronada, me i men Rom amen. ²⁸ A ni ai men kalelapok, da me re weiweilokedi i, i ap wadila ren ar kapun o. ²⁹ Nai ari diaradar, me a panpanala pweki peidok en ar kapun. A jota me i diar, me a pun kak kame kila de jalikidi. ³⁰ I lao ajadar, me Juj oko rukiruki ol o, i ap madan kadar won komui i, o i kakaliki on me panala i kai, en kaireki won komui duen i. Ran kajele! ³¹ Jaunpei ko ap ukada Pauluj kalua i Antipatrij ni pon o duen a kawad kin irail. ³² Mandan ran o re ki on me dake oj akan, ren wala i, ap purelan im en jaunpei. ³³ Mepukat lao

lel on Jäjarea, ap ki on kijin likau ren kopina, o pil kajale on i Pauluj. ³⁴ A lao wadoker o idok, menia i, o manier, me a kijan men Jilijia, ap majani: ³⁵ I pan ron uk, lao me pan uk ala pil pwarador. I ari majani, i en nekinek nan tanpaj en Erodej.

24

¹ A MURIN ran limau jamero lapalap Ananiaj kotido ianaki jaumaj akai, o jaunlokaia men, me ad a Tertuluj; irail weiweiloke Pauluj ren kopina. ² A lao wijikedo, Tertuluj ap pikikidi weiweiloke i indada: ³ Kit ajaer duen muein popol re omui o duen kamau toto kan on toun wei wet, pweki omui kalanan main Pelikj. O i me je kapikapina kin komui anjau o waja karoj. ⁴ A i jota men kapanai komui, iet eta me i poeki re omui: Komui en kotin mani kit duen omui kalanan. ⁵ Pwe je diaradar, me ol men et me morjued o me kin kapeida Juj akan karoj, me mi jappa, o i me jaumaj en pwin likam en Najaret, ⁶ Me pil jon kajaminela im en kaudok o, i me je koledi i, pwen kadeikada, duen at kapun o. ⁷ A monjap Lijiaj kotin pwarado, kotiki jan i nan pa at ki a manaman lapalap, ⁸ Majani on me weiweiloke i, en poto don re omui, a komui lao kalekalelapok re irail, kom pan pein mani duen meakan, me je pan kila i. ⁹ A Juj oko pil weiweiloke Pauluj indada: Mepukat melel! ¹⁰ A kopina lao olol on Pauluj, en kaparok, a ap kotin jaben majani: Ni ai ajaer, me komui jaunkapun pan toun wei wet jaunpar toto, i peren kida, ai pan indinda duen pein nai. ¹¹ Pwe komui pan mani, me pon naul ria pon eta, me i kodalan Ieruajlem pwen kaudok. ¹² A irail jota diar ia da lokaia on

amen nan im en kaudok, de kapeida aramaj oko nan jinakoke kan de nan kanim o. ¹³ O re pil jota kak kadede, me re pan kin ia la met. ¹⁴ A iet eta, me i men kadede on komui, ni ai kin kamelele karoj, me intinidier nan jaukop akan o kapun o, i kin kaudoki on Kot en jam ai kan duen tiak en ir, me re kaadaneki pwin likam. ¹⁵ O i kaporoporeki Kot me irail pil kamelele me melar akan pan maureda, me pun o me japun kan. ¹⁶ A i me i kin jojonki pein nai, pwe lol i en pun mon Kot o aramaj akan. ¹⁷ A murin par toto i kodon wa don toun jap wet kijakij eu o wiadar mairon. ¹⁸ Ianjau, me re diar ia makelekeladar nan im en kaudok o jota weriwer de moromoron. ¹⁹ A ir pukat Juj akai nan Ajien menda re jota mi met mo 'mui, kadede nai, ma re diar me jueed kot re i? ²⁰ De mepukat en pein kajanaleda japun da, me re diar re i ni ai mi mon kapun o. ²¹ A iet eta lepen lokaia, me i kida ni ai udar nan pun ar indada: En me melar akan ar pan maureda, i pan pakadeikki ran wet re omail. ²² A Pelikj lao erek i mepukat, pwe a mani mau duen al pot et, ap kajau ir wei majani: Kaun Lijiaj lao kotido, i ap pan kaimwijokela omail kapun. ²³ I ap majani on kaun en kolekol Pauluj o kajaladokela i, o ender inapwiedi ian a kan, en kodon papa i. ²⁴ A murin ran akai Pelikj pwarado, a paud Drujila ian i, iei li en Juj amen, ap molipedo Pauluj o karone i duen lamalam en Krijtuj. ²⁵ A ni a kapakaparok duen pun, o makelekel, o kadeik, me pan wiaui, Pelikj ap majapwekadjar o jaben: U kowei anjau wet, i lao pijokalar, i pan eker uk do. ²⁶ A pil kaporoporeki, me Pauluj pan kotiki on i moni,

pwen lapwada i; i me a purepure ekeker kido i o kajokajoi on i. ²⁷ A murin par riau Porjiuj Pejtuj japwiladar wiliandi Pelikj. A Pelijk men konekon ren Juj oko, ap jota lapwada Pauluj.

25

¹ PEJTUJ lao pwarador nan wei, ap kotidalan Ierujalem jan Jäjarea ni ran kajilu. ² Jamero lapalap o jaumaj akan en Juj oko ap pwara don re a weiweiloke Pauluj o poekipoeki re a, ³ O inon ion konekon re a, pwen palian Pauluj, pwe a en wa don Ierujalem i, a re majamajan i, pwen kamele ni a kotikot kodo. ⁴ A Pejtuj majani, me Pauluj pan mimieta Jäjarea, a pein i pan madan majel wei. ⁵ A me lapalap re omail pan kak ian ia kodila o kadede ol o, ma dip a mia. ⁶ A lao kotikot re 'rail pon walu pon de naul, ap kotidilan Jäjarea o mandan ran o a kaipokedi pon mol en kadeik o majani, Pauluj en wijikedo. ⁷ A lao pwarador, Juj oko, me kodido jan Ierujalem, ap kapil pena i o kadipe i kaualap, ap jota kak kadededa. ⁸ Pwe Pauluj kotin jaben majani duen pein i: I jota wiadar dipi on kapun en Juj oko, de on im en kaudok o, de on Jija. ⁹ A Pejtuj men konekon ren Juj oko, ap jaben Pauluj majani: Koe men kodalan Ierujalem, pwen pakadeikada re i waja o? ¹⁰ A Pauluj kotin majani: I mi mon mol en kadeik en Jija, waja me mau on, i en pakadeikada. Jota me jaben eu, me i wiai on Juj oko, duen me pein komui mani. ¹¹ Ma i wiadar jaben eu de meakot me waron kamela, i jota pan kan mela. A ma jo melel, me mepukat kine kin ia, jota me pan kak pan ia lan irail. I dorolan Jija! ¹² Pejtuj lao kalelapok ren momod en kadeik o,

ap majani: Koe dorolan Jija, ari koe pan pwarala ren Jija. ¹³ Murin ran akai nanmarki Akripa o Pernije koti don Jäjarea, pwen ranamau on Pejtuj. ¹⁴ Ira lao kotikot waja o pon toto, Pejtuj ap kaireki nanmarki duen Pauluj majani: Ol jenjal amen mi met, me Pelikj jaliedi ap jamalar. ¹⁵ A jamero lapalap o jaumaj en Juj akan kaire kin ia duen i ni ai potopot Ierujalem inon ion i en kadeikada i. ¹⁶ A nai jaben irail: Kaidin duen tiak en men Rom, en panala aramaj amen, en kamela, mon me panala i kan jaikenta janjal mo a, o a muei on i er, en jaben duen me re pan kila i. ¹⁷ Irail lao pokon don met, a mandan ran o i madan mondi pon mol en kadeik o inda, ol o en wijikedo. ¹⁸ A me panala i kan lao pwarado, re jota katitiki mejued kot, duen i kiki on. ¹⁹ A akai peipeidok mia duen pein arail lamalam o duen ol mela amen me ad a Iejuj, me Pauluj kin inda, me dene a memaureta. ²⁰ Nai ari poneponeki duen mepukat, i ap idok re a, ma a jota men kodalan Ierujalem, pwen pakadeikada waja o duen mepukat. ²¹ A Pauluj lao dorolan kadeik en Aukujtuj, nai ap inda, ren koledi i, i lao kadarala i ren Jija. ²² Akripa ap majani on Pejtuj: I pil men roneron aramaj o. A majani: Lakap kom pan ron i. ²³ A mandan ran o Akripa i Pernije lao kotin pwarado ni ar kapwat linan kaualap o kotilon on nan im en kapun, o ol lapalap akan ianaki kaun en kanim o, Pejtuj ap majani, Pauluj en wijikedo. ²⁴ A Pejtuj majani: Main nanmarki Akripa o komail ol akan karoj, me ian kit kotikot waja et, komail majani, pweki men et, Juj akan karoj kin poekipoeki re i nan

Ierujalem o pil met; ni ar palian i indada, me dene a jowar *on* memaureta. ²⁵ A i lao diarada, me jota me a wiadar, me war *on* kamela o pein i dorolan Aukujtuj, nai ap kileledier me i pan kadarala i. ²⁶ A jota me i aja, en intiniedi *won* nai jaupeidi. I me i waki don komail i, mo 'mui ta main nanmarki Akripa, pwe kapun lao nikier, i en aja, da me i en intinieki wei. ²⁷ Pwe i lamelame, me japun, en kadarala me jalidi amen, ap jota kaireki duen karep en jalidi.

26

¹ AKRIPA ap majani *on* Pauluj: Koe me jaladoklar en kapakaparov ki pein uk. Pauluj ap kapa wei lim a, kadededar pein i: ² I ap peren kidar main nanmarki Akripa, me i pan kapakaparov mo 'mui ran wet duen meakan, me Juj oko pan kin ia la, ³ Pwe komui me erekilar en Juj oko ar lamalam o peipeidok kan, i ap poeki re omui, en kotin kanonama mamani ia. ⁴ Ai wiawia kan arain maur i, me tapida Ierujalem ren jau i kan, Juj akan karoj aja due. ⁵ I rail me aja ia jan maj kokodo, ma re men kadede ia, me nai kijan pwin kelail en at lamalam, me ad a Parijär. ⁶ Nai ari mi mon kadeik, pweki ai kaporoporeki inau o, me Kot kotiki *on* jam at akan. ⁷ Nan i inau o, me at kainok eijokriau kin kaporoporeki, me re pan pwaiki *on* ar nantion kaudok *on* Kot ni ran o ni pon. Main nanmarki Akripa iei kaporopor me i pan kila ren Juj oko. ⁸ Da me komail jota kamelele, me Kot kotin kaiajada me melar akan? ⁹ Maj o i kiki *on*, me i en wiada meakan, me kaokaoe mar en Iejuj en Najaret. ¹⁰ I me i pil wiadar nan Ierujalem; o me jaraui kan

toto me i jaliedier on nan imaten murin ai aleer manaman jan ren jamero lapalap akan o irail lao kamelar, nai pil jauaja. ¹¹ I kame irail pan pak toto nan jinakoke kan karoj, o koidon on irail, re en lalaue, o nai linaranar kaualap pa 'rail; i kin kame irail lel on kanim en wai kan. ¹² A ni ai wiawia mepukat, o kokolan Damajkuj ni manaman en jamero lapalap, ¹³ Main nanmarki, nin jauaj i ap kilanadar nani al o marain eu jan nanlan, me linan jan katipin, me jenjereda imp ai o me ian ia kai. ¹⁴ Kit karoj lao pupedier nani pwel, i ap ronadar nil eu, katitiki on ia ni lokaia en Ipru: Jaul, Jaul da me koe kamekame kin ia? Nan a pan apwal on uk, en tametame tek o. ¹⁵ Nai ari idok: Ij komui Main? Kaun o ap kotin majani: Nai Iejuj, me koe kin kame. ¹⁶ Koe ari paurida, kajinenda, pwe i me I pwaraki don uk, pwen kajapwil uk ada, pwe koe en papa o jaunkadeda men en meakan, me koe kilanada, o meakan, me I pan kapwara don uk. ¹⁷ O I pan dondoro jan uk ni pa en aramaj akan o men liki kan me I pan kadar uk wei on, ¹⁸ Pwen kapad pajan maj arail, pwe re en wuki jan rotorot, wuki on marain, o jan ni manaman en Jatan on Kot, pwe re en lapwa jan dip ar akan, o ren ale ar jojo ren me kamakelekele kidar pojon. ¹⁹ Ari main nanmarki Akripa, i jota jopeiki on kajanjal en nanlan o. ²⁰ Pwe maj i padaki on toun Damajkuj o Ierujalem, o jap en Iudāa kan, o men liki kan, en kalula o wuki on Kot, o kapwaiada wan kalula mau. ²¹ Nan i me Juj akan jaik ia kidi nan im en kaudok o, o re jon kame ia la. ²² Ari jo, en Kot a kotin ieian ia, me i mimieki lao lel ran wet, padapadaki me tikitik o me laud akan,

o jota me i inda, i eta, me jaukop akan o Mojej pil majanier, me pan wiaui: ²³ Ieteten, Krijtuj en kamekam, o me a pan men maj en me pan iajada jan ren me melar akan, o padaki on toun wei o pil on men liki kan duen marain o. ²⁴ A ni a kapun kila mepukat, pein i Pejtuj ap nil laudedda majani: Pauluj, koe iakalar! Om jukujukul toto me kapwepwe uk adar. ²⁵ A Pauluj kotin majani: Ijota iakalar main ijou Pejtuj, a i kin kida kajoi melel o pun. ²⁶ Pwe nanmarki kotin mani duen mepukat; i me i pil aim a padapadakieki on i, pwe i aja, jota meakot, me a jota kotin erek, pwe kaidin waja rir, me mepukat wiauier. ²⁷ Nanmarki Akripa, komui poj on jaukop akan? I aja, me komui kin poj on. ²⁸ Akripa ap majani on Pauluj: Me tar kij, a komui pan kainon on ia en jaulanala. ²⁹ Pauluj majani: I nonki on Kot, me komui o karoj, me roneron ia ran wet, en dueta nai, a iermen jal mata pot et. ³⁰ Nanmarki, o kopina, o Pernije, o me ian irail kaipokedi waja o, ap kotida, ³¹ O kelepala, ap kapakaparok nan pun ar mamajani: Aramaj men et jota kin wiada me war on kamela de jalidi. ³² Akripa ap majani on Pejtuj: Aramaj men et pan lapwada, ma a jota dorolan Jija.

27

¹ A LAO kileledier, me je pan jerokelan Italien, re kajilaki Pauluj, o akai me jalidi, kaun en jaunpei amen, me ad a Iuliuj, kijan pwin en Aukujtuj. ² Kit ari kereda pon jop en Adramitien pot, me pan jupi on kanim en Ajien akan, me mi pon oror, ap tan wei. Ari, Arijtarkuj, men Majetonien amen jan Tejalonik ian kit. ³ Mandan ran o je leler Jidon.

A Iuliuj me kadek *on* Pauluj, ap mueid *on* i, en kotila ren kompokepa ko pwen kajarloleit. ⁴ Kit ari majelar jan waja o, ap tanatan pananen Jipern, aki *an* me u don kit. ⁵ Kit tanatan kotela lepen jed en Jilijia o Pampilien, je ap lel *on* Mira en Lijia, ⁶ I waja kaun en jaunpei o diarada jop en Alekjandrien pot, me pan majelan Italien, i ari kajau *on* kit poa. ⁷ A kit pwapwand kokola, pon toto meid apwal *on* kit lel *on* Kniduj, pwe *an* me kawela; kit ari tanatan pananen Kreta, tan won Jalmone. ⁸ A meid apwal at dauli waja o; kit ari lel *on* jap eu, me ad a Kapitau mau koren *ion* kanim Lajää. ⁹ A anjau lao daulier o a apwalar *on* jailok jili, aki ran en kaijejol daulier, Pauluj ap kotin panaui o ¹⁰ Majani *on* irail: Ol oko, i ajaer me jailok wet pan jue dela a pan apwal kaualap, kaidin *on* audepan jop o jop eta, pwe pil *on* maur atail. ¹¹ A kaun en jaunpei o liki jaunilil o jaumaj en jop o jan majan en Pauluj. ¹² A kapitau me jota non mau *on* jop en mimieta ni anjaun kapau. Koren *ion* karoj ari men jamala jan waja o, o re *jon*, ma re jota kak *on* lel Pönikj, pwen mimita waja o ni anjaun kapau, i kapitau en Kreta eu, me mi ni pali air o pali apan. ¹³ A an lao udo jan pali air, re ap kiki *on*, me re pan pwaida, ap apiada paipun *ko* tanala liman Kreta. ¹⁴ A madan melimel udo jan Kreta, me ad a alepip en kijinian. ¹⁵ A an lao kapeila jop o, o jop jolar kak *on*, kit ap nenenla o peila. ¹⁶ Ni at tanala pananen dake tikitik eu, me ad a Klauda, me tar kij, a je jolar kak *on* koledi pot o. ¹⁷ Irail apiada i, pwen kak piradi *on* ni jop o, ap lilidi, pwe re majak re de jerada nan Jirte, ap punipunidok jili. ¹⁸ Kit lao punipunidok

jili kaualap, manda ap kamaradarad op o. ¹⁹ A ni ran kajilu irail kaje kila pein pa arail kapwa en jop o. ²⁰ Kadekadeo ran totola jota katipin o jota uju, o melimel kalaimun u don kit, ap jolar at kaporopor en pitila. ²¹ A kit lao kaijejol warailar, Pauluj ap pwarada nan pun arail majani: Ol oko mak eta, komail en peiki on ia er o jo majel jan Kreta, pwe kitail ender lel don kaupatail. ²² A met i panaui komail, en kaporopor mau, pwe jota me pan mela, jop eta me pan ola. ²³ Pwe tounlan en Kot, me japwilim a nai, o me i kin papa, me kotida imp ai pon, ²⁴ Kotin majani: Pauluj, koe der majak, koe pan wijike won ren Jija. A kilan, Kot me kotiki on uk er karoj me ian uk. ²⁵ Ari ol oko komail kaporopor mau, pwe i kin pojon Kot, me a majan pan pwaida. ²⁶ A kitail pan jerada nin dake eu. ²⁷ A lao pon naul pa pon lar, kit peipei jili nan jed Adria. Ni ailep en pon toun jop o kajauizada, me je koren ion jap eu. ²⁸ A irail lao kajedi men jon, re ap diaradar, me nap rieijok, o re kaila ekij waja o kajedi men jon, re ap diaradar, me nap ejoklimau. ²⁹ A re majak, je de jerada pon mat, rap kajedi paipon paieu jan ni murin jop, ap mauki en ran pajan, ³⁰ A toun jop o lao men pitila jan nin jop o, o re apiedi pot apot nan jed, dene re pan kajedi paipon kai ni mon jop o, ³¹ Pauluj ap majani on kaun o jaunpei kan: Ma mepukat jota pan mimieta pon jop o, komail jota pan kak dorela. ³² Jaunpei kan ap leke jan pot o kajela o ari. ³³ A lao pan ran pajan, Pauluj ap panaui irail, ren mana, majani: Nan a pon naul pa pon lar, me komail kin auiaui o kaijejol o jota mana. ³⁴ Nai ari

panauki komail, en mana, pwe i me komail pil pan piti kila. Pwe jota pit en mon pit pan pupedi jan amen komail. ³⁵ A lao majanier met, ap ale prot, danke Kot mo 'rail karoj. I lao pilitiki pajan ap jak. ³⁶ Irail karoj ap kaporopor maular o pil mana. ³⁷ A kit karoj me mi nan jop o, me riepuki ijiakan wonumen. ³⁸ Irail lao medier, rap kamaradar jop o, kajedi on nan madau korn. ³⁹ A lao waja ran pajan, re jaja jap o, A re diaradar kapitau eu, me mad mia; i waja re lamedar en walān jop ia, ma re pan kak on. ⁴⁰ Irail lao leke jan paipon ko, rap kaje ir ala nan madau, o lapwada padil akan, o apiadar jerok en moa ni an o, ap tanala ni oror. ⁴¹ Irail lao lel on mad eu, jop o jerada o jolar mokid. Mon jop o tenela, a muri ola nan iluk kan. ⁴² Jaunpei ko ap men kamela me jalidi kan, pwe amen de pan pitila jan. ⁴³ A kaun en jaunpei o men dorela Pauluj, ap jota mueid on irail me re men wia o majani: Me aja pampap, en lujedi on nan madau pap won jap o. ⁴⁴ A me tei kan pon tenap de kijan jop o. A ap pwaida, me irail karoj dorelar o lel on jap o.

28

¹ KIT lao pitilar, je ap ronadar, me dake o adaneki Melite. ² A men liki kan me kadek on kit kaualap, pwe irail jaunda kijinai o kajamo kit karoj, pweki katau moremor o pweki kapau. ³ Pauluj lao wajai tui pena o kidi on nani iai, jerpent men ap lujadar jan nani iai pweki karakar o ten on ni lim a. ⁴ A men liki ko lao udial man o a teneten ni lim a, re ap kajokajoi nan pun arail: Melel aramaj men et me kamelar aramaj, a piti janer nan madau, ap rialar. ⁵ I ari jipede won

man o nani iai o jota mejued kot lel on i. ⁶ Irail majamajan, ma a jota pan umpojada de pupedi matala, a re lao majamajan warai o kilan, me a jo juedi on, re wukidalar ar lamelam o katitiki, me dene kot amen. ⁷ Jaupeidi en dake o, me maraneki Pupliuj, kin japaneki waja o, kajamo o apapwali kit ran jilu. ⁸ A jam en Pupliuj wononeki jomau karakar o jomau nta. I me Pauluj koti don re a kapakapaki, pwil lim a kan po a, kakeladar i. ⁹ Men en lao wiauier, karoj me jomau nin dake, ap kodo kakelailadar. ¹⁰ O re pil kaka kin kit kaualap. Kit lao majeldar, irail ari kidan pon jop o at kapinwar kajampwal. ¹¹ A murin jaunipon jilu je ian jop en Alekjandrien pot, me mimi ni dake o ni anjaun kapau, me kilel en mpor. ¹² A je keredi Jerakuj o kairu waja o pon jili pon. ¹³ O jan waja o je pidok tanatan lela don Rekium, o manda an air irepokedo o pon ta pon je lel on Puteoli. ¹⁴ I waja o je tu on ia jaulan kai, me poeki re at, jen mondi re 'rail pon iji pon. Kit ari tanatan kokolan Rom. ¹⁵ O jaulan kan en waja o lao ronadar duen kit, re ap kodo tu on kit Apipor o Tretapern; Pauluj lao diar ir ada, ap kapina Kot o kaporopor maular. ¹⁶ Kit lao lel Rom, kaun en jaunpei ap panalan kaun en jilepa kan me jalidi ko, a Pauluj me jaladok kotikot waja toror, jaunpei men me jinjila i. ¹⁷ Kadekadeo murin ran jilu Pauluj ap molipe pena jaumaj en Juj akai. Irail lao pokon penaer, a ap majani on irail: Ri ai ko, nan jota mejued kot, me i wiadar on aramaj, de on lamalam en jam atail akan, ari jo, nai me jalidi o pakadara don ni pa en men Rom akan jan Ierujalem. ¹⁸ Irail lao kalekalelapoki ia,

ap men lapwa ia dar, pwe jota dip ai, me i en kame kila. ¹⁹ A Juj oko lao palian ia, i ap dorolan Jija, kaidin ai men mpimpäki toun jap ai. ²⁰ I me i ekera komail ki pena, i en kilan komail o kajokajoi on komail, pweki en Juj akan ar kaporopor, me i jalikidi jal mata pot et. ²¹ Irail jaben i: Jota kijin likau, me je ale jan Iudää duen komui, pil jota jaulan amen, me kodido, me kaire kin kit o kadedeki, me dip omui mia. ²² A je men rona jan komui duen omui lamelam, pwe je roner duen pwin wet, me re kin palian waja karoj. ²³ Irail ari kileledi on i ran eu, ap pokon don re a nan im en kairu. I ari kawewe on irail o katitiki duen wein Kot, kapakaparok ki on irail Iejuj jan nan kapun en Mojej o jaukop akan, jan ni manjan lel nin jautik. ²⁴ Akai irail me kamelele a padak a akai jo. ²⁵ Irail ari jota minimin pena nan pun arail, re ap pur pajan ni en Pauluj a katitiki majan pot et: Melel, jaukop Iejaia kopadar ren Nen jaraui on jam atail akan. ²⁶ Majani: Ko won ren aramaj pukat indada: Komail kin ron ap jo lelapok ki o ninar, ap jota dedeki. ²⁷ Pwe monion en aramaj pukat juecalar, o jalon arail ponlar, o maj arail mair penaer, pwe re de nar kida waja maj ar, o ron kida waja jalon arail, o ajaki nan monion arail o japaledo, o I en kakele ir ada. ²⁸ Komail ari en aja, me maur wot jan Kot mueidalan men liki kan o re pil pan peiki on. ²⁹ I lao majanier mepukat, Juj oko ap ko pajan o kapakaparok nan pun ar kaualap. ³⁰ A Pauluj kotikot nan im eu, me a kin ijeja par riau, o kajamo karoj, me ko don i, ³¹ Kaweweda wein Kot o aimapadapadaki duen Kaun Iejuj Krijtuj pwe jota me inapwiedi.

Kadede Kap Pjam Akan
The New Testament and Psalms in the Pohnpeian
language of the Federated States of Micronesia (old
translation, using old alphabet)

Public Domain

Language: Pohnpeian

2014-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Nov 2021

1941731f-581e-5815-a2a4-a976cf53af02